

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) 2023/2844 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ**της 13ης Δεκεμβρίου 2023****για την ψηφιοποίηση της δικαστικής συνεργασίας και της πρόσβασης στη δικαιοσύνη σε διασυνοριακές αστικές, εμπορικές και ποινικές υποθέσεις και για την τροποποίηση ορισμένων πράξεων στον τομέα της δικαστικής συνεργασίας**

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 81 παράγραφος 2 στοιχεία ε) και στ), και το άρθρο 82 παράγραφος 1 στοιχείο δ),

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής ⁽¹⁾,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία ⁽²⁾,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Στην ανακοίνωσή της της 2ας Δεκεμβρίου 2020 με τίτλο «Η ψηφιοποίηση της δικαιοσύνης στην Ευρωπαϊκή Ένωση - Μια εργαλειοθήκη ευκαιριών», η Επιτροπή επισήμανε την ανάγκη να εκσυγχρονιστεί το νομοθετικό πλαίσιο που διέπει τις διασυνοριακές διαδικασίες της Ένωσης στον τομέα του αστικού, του εμπορικού και του ποινικού δικαίου, σύμφωνα με την αρχή του «εξ ορισμού ψηφιακά», και παράλληλα να εξασφαλιστεί η λήψη όλων των αναγκαίων μέτρων για την αποφυγή του κοινωνικού αποκλεισμού και να διασφαλιστούν η αμοιβαία εμπιστοσύνη, η διαλειτουργικότητα και η ασφάλεια.
- (2) Προκειμένου να υλοποιηθεί ένας πλήρως λειτουργικός χώρος ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, είναι σημαντικό όλα τα κράτη μέλη να μειώσουν τυχόν υφιστάμενες ανισότητες σε επίπεδο ψηφιοποίησης των συστημάτων και να αξιοποιήσουν τις δυνατότητες που προσφέρουν οι σχετικοί μηχανισμοί χρηματοδότησης της Ένωσης.
- (3) Προκειμένου να ενισχυθεί η δικαστική συνεργασία και η πρόσβαση στη δικαιοσύνη, οι νομικές πράξεις της Ένωσης που προβλέπουν επικοινωνία μεταξύ των αρμόδιων αρχών, συμπεριλαμβανομένων των οργάνων και οργανισμών της Ένωσης, και μεταξύ των αρμόδιων αρχών και φυσικών και νομικών προσώπων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις, θα πρέπει να συμπληρωθούν με τη θέσπιση προϋποθέσεων για τη διεξαγωγή της εν λόγω επικοινωνίας με ψηφιακά μέσα.
- (4) Σκοπός του παρόντος κανονισμού είναι να βελτιώσει την αποτελεσματικότητα και την αποδοτικότητα των δικαστικών διαδικασιών και να διευκολύνει την πρόσβαση στη δικαιοσύνη μέσω της ψηφιοποίησης των υφιστάμενων διαύλων επικοινωνίας, η οποία αναμένεται να αποφέρει εξοικονόμηση κόστους και χρόνου, μείωση του διοικητικού φόρτου και βελτίωση της ανθεκτικότητας σε καταστάσεις ανωτέρας βίας για όλες τις αρχές που συμμετέχουν στη διασυνοριακή δικαστική συνεργασία. Η χρήση ψηφιακών διαύλων επικοινωνίας μεταξύ των αρμόδιων αρχών αναμένεται να αποφέρει μείωση των καθυστερήσεων στη διεκπεραίωση υποθέσεων, τόσο βραχυπρόθεσμα όσο και μακροπρόθεσμα. Αυτό αναμένεται να ωφελήσει τα φυσικά πρόσωπα, τις νομικές οντότητες και τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών και να ενισχύσει την εμπιστοσύνη στα συστήματα απονομής δικαιοσύνης. Η ψηφιοποίηση των διαύλων επικοινωνίας θα ωφελούσε επίσης στον τομέα των διασυνοριακών ποινικών διαδικασιών και στο πλαίσιο της καταπολέμησης του εγκλήματος στην Ένωση. Εν προκειμένω, το υψηλό επίπεδο ασφάλειας που μπορούν να παρέχουν οι ψηφιακοί δίαυλοι επικοινωνίας αποτελεί βήμα προόδου, μεταξύ άλλων όσον αφορά τη διασφάλιση των δικαιωμάτων των ενδιαφερόμενων προσώπων, όπως το δικαίωμα στον σεβασμό της ιδιωτικής και της οικογενειακής ζωής και το δικαίωμα στην προστασία των προσωπικών δεδομένων.
- (5) Τα θεμελιώδη δικαιώματα και οι ελευθερίες όλων των προσώπων τα οποία αφορά η ηλεκτρονική ανταλλαγή δεδομένων σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό, ιδίως το δικαίωμα αποτελεσματικής πρόσβασης στη δικαιοσύνη, το δικαίωμα σε δίκαιη δίκη, η αρχή της απαγόρευσης των διακρίσεων, το δικαίωμα σεβασμού της ιδιωτικής και της οικογενειακής ζωής και το δικαίωμα προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα θα πρέπει να γίνονται πλήρως σεβαστά σύμφωνα με το δίκαιο της Ένωσης.

⁽¹⁾ ΕΕ C 323 της 26.8.2022, σ. 77.

⁽²⁾ Θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 23ης Νοεμβρίου 2023 (δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα) και απόφαση του Συμβουλίου της 8ης Δεκεμβρίου 2023.

- (6) Ανταποκρινόμενες στις υποχρεώσεις τους δυνάμει του παρόντος κανονισμού, όλες οι οντότητες θα πρέπει να σέβονται την αρχή της ανεξαρτησίας της δικαιοσύνης, λαμβάνοντας υπόψη την αρχή της διάκρισης των εξουσιών και τις άλλες αρχές του κράτους δικαίου.
- (7) Η αποτελεσματική πρόσβαση στη δικαιοσύνη αποτελεί βασικό στόχο του χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης. Ο ψηφιακός μετασχηματισμός είναι ένα βασικό βήμα προς τη βελτίωση της πρόσβασης στη δικαιοσύνη και της αποτελεσματικότητας, της ποιότητας και της διαφάνειας των συστημάτων απονομής δικαιοσύνης.
- (8) Είναι σημαντικό να αναπτυχθούν κατάλληλοι δίαυλοι και εργαλεία ώστε να διασφαλίζεται ότι τα συστήματα απονομής δικαιοσύνης μπορούν να συνεργάζονται ψηφιακά με αποτελεσματικό τρόπο. Επομένως, είναι απαραίτητο να καθιερωθεί, σε επίπεδο Ένωσης, ένα ενιαίο μέσο τεχνολογίας πληροφοριών που θα παρέχει δυνατότητα ταχείας, άμεσης, διαλειτουργικής, αξιόπιστης, προσβάσιμης, ασφαλούς και αποτελεσματικής διασυννοριακής ηλεκτρονικής ανταλλαγής δεδομένων σχετικών με υποθέσεις μεταξύ των αρμόδιων αρχών. Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίσουν ότι οι επαγγελματίες του νομικού κλάδου συμμετέχουν στον ψηφιακό μετασχηματισμό των συστημάτων απονομής δικαιοσύνης.
- (9) Έχουν αναπτυχθεί εργαλεία για την ψηφιακή ανταλλαγή δεδομένων σχετικών με υποθέσεις, χάρη στα οποία μπορεί να αποφευχθεί η αντικατάσταση υφιστάμενων συστημάτων ΤΠ που έχουν ήδη καθιερωθεί στα κράτη μέλη, ή η απαίτηση δαπανηρών τροποποιήσεων σε αυτά. Το σύστημα επικοινωνίας μέσω της επιγραμμικής ανταλλαγής δεδομένων στον τομέα της ηλεκτρονικής δικαιοσύνης (e-CODEX), το νομικό πλαίσιο του οποίου θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2022/850 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ^(*), αποτελεί το κύριο εργαλείο αυτού του είδους που έχει αναπτυχθεί μέχρι σήμερα για τη διασφάλιση της ταχείας, άμεσης, διαλειτουργικής, βιώσιμης, αξιόπιστης και ασφαλούς διασυννοριακής ηλεκτρονικής ανταλλαγής δεδομένων σχετικών με υποθέσεις μεταξύ των αρμόδιων αρχών.
- (10) Η ψηφιοποίηση των διαδικασιών θα πρέπει να διασφαλίζει την πρόσβαση στη δικαιοσύνη για όλους, συμπεριλαμβανομένων των ατόμων με αναπηρία. Το αποκεντρωμένο σύστημα ΤΠ και το ευρωπαϊκό σημείο ηλεκτρονικής πρόσβασης που θεσπίζονται με τον παρόντα κανονισμό θα πρέπει να συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις προσβασιμότητας των ιστοτόπων που ορίζονται στην οδηγία (ΕΕ) 2016/2102 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ^(*). Ταυτόχρονα, οι μέθοδοι ηλεκτρονικής πληρωμής που αναφέρονται στον παρόντα κανονισμό θα πρέπει να συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις προσβασιμότητας που ορίζονται στην οδηγία (ΕΕ) 2019/882 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ^(*).
- (11) Η καθιέρωση ψηφιακών διαύλων διασυννοριακής επικοινωνίας αναμένεται να συμβάλει άμεσα στη βελτίωση της πρόσβασης στη δικαιοσύνη, παρέχοντας τη δυνατότητα σε φυσικά και νομικά πρόσωπα να επιδιώκουν την προστασία των δικαιωμάτων τους και να προβάλλουν τις αξιώσεις τους, να κινούν διαδικασίες και να ανταλλάσσουν δεδομένα σχετικά με υποθέσεις σε ψηφιακή μορφή με δικαστικές ή άλλες αρμόδιες αρχές, σε διαδικασίες που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του δικαίου της Ένωσης στον τομέα των αστικών και εμπορικών υποθέσεων.
- (12) Προκειμένου να διασφαλιστεί ότι τα εργαλεία ηλεκτρονικής επικοινωνίας έχουν θετικό αντίκτυπο στην πρόσβαση στη δικαιοσύνη, τα κράτη μέλη θα πρέπει να διαθέσουν επαρκείς πόρους για τη βελτίωση των ψηφιακών δεξιοτήτων και του ψηφιακού γραμματισμού των πολιτών και θα πρέπει να δώσουν ιδιαίτερη προσοχή ώστε να διασφαλιστεί ότι η έλλειψη ψηφιακών δεξιοτήτων δεν θα αποτελέσει εμπόδιο στη χρήση του αποκεντρωμένου συστήματος ΤΠ. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι παρέχεται κατάρτιση σε όλους τους ενδιαφερόμενους επαγγελματίες του τομέα της δικαιοσύνης, συμπεριλαμβανομένων των εισαγγελέων, των δικαστών και του διοικητικού προσωπικού, καθώς και στις αρμόδιες αρχές, προκειμένου να διασφαλιστεί η αποτελεσματική χρήση του αποκεντρωμένου συστήματος ΤΠ. Η κατάρτιση αυτή θα πρέπει να αποσκοπεί στη βελτίωση της λειτουργίας των συστημάτων απονομής δικαιοσύνης σε ολόκληρη την Ένωση, καθώς και στην προάσπιση των θεμελιωδών δικαιωμάτων και αξιών, ιδίως παρέχοντας στους επαγγελματίες του τομέα της δικαιοσύνης τη δυνατότητα να αντιμετωπίζουν αποτελεσματικά τυχόν προκλήσεις που ενδέχεται να προκύψουν κατά τη διάρκεια διαδικασιών ή ακροάσεων που πραγματοποιούνται μέσω βιντεοδιάσκεψης ή άλλης τεχνολογίας εξ αποστάσεως επικοινωνίας, λόγω του εικονικού χαρακτήρα τους. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να ενθαρρύνονται και να υποστηρίζονται από την Επιτροπή να υποβάλουν αιτήσεις επιχορήγησης για δραστηριότητες κατάρτισης βάσει των σχετικών χρηματοδοτικών προγραμμάτων της Ένωσης.

^(*) Κανονισμός (ΕΕ) 2022/850 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Μαΐου 2022, σχετικά με ένα μηχανοργανωμένο σύστημα για τη διασυννοριακή ηλεκτρονική ανταλλαγή δεδομένων στον τομέα της δικαστικής συνεργασίας σε αστικές και ποινικές υποθέσεις (σύστημα e-CODEX) και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1726 (ΕΕ L 150 της 1.6.2022, σ. 1).

^(*) Οδηγία (ΕΕ) 2016/2102 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Οκτωβρίου 2016, για την προσβασιμότητα των ιστοτόπων και των εφαρμογών για φορητές συσκευές των οργανισμών του δημόσιου τομέα (ΕΕ L 327 της 2.12.2016, σ. 1).

^(*) Οδηγία (ΕΕ) 2019/882 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Απριλίου 2019, σχετικά με τις απαιτήσεις προσβασιμότητας προϊόντων και υπηρεσιών (ΕΕ L 151 της 7.6.2019, σ. 70).

- (13) Ο παρών κανονισμός θα πρέπει να καλύπτει την ψηφιοποίηση της επικοινωνίας σε υποθέσεις με διασυνοριακές επιπτώσεις που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής ορισμένων ενωσιακών νομικών πράξεων σχετικά με αστικές, εμπορικές και ποινικές υποθέσεις. Οι πράξεις αυτές θα πρέπει να απαριθμούνται στα παραρτήματα του παρόντος κανονισμού. Η επικοινωνία μεταξύ των αρμόδιων αρχών και των οργάνων και οργανισμών της Ένωσης, όπως η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία ή η Eurojust, στις περιπτώσεις όπου είναι αρμόδιες με βάση τις νομικές πράξεις που απαριθμούνται στο παράρτημα II, θα πρέπει επίσης να καλύπτεται από τον παρόντα κανονισμό. Όταν, για την είσπραξη απαιτήσεων που αναγγέλλονται από αλλοδαπό πιστωτή σε διαδικασία αφερεγγυότητας δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) 2015/848 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ^(*), αρμόδιοι βάσει του εθνικού δικαίου είναι οι διαχειριστές διαδικασίας αφερεγγυότητας, αυτοί θα πρέπει να θεωρούνται αρμόδιες αρχές κατά την έννοια του παρόντος κανονισμού.
- (14) Ο παρών κανονισμός δεν θα πρέπει να θίγει τους κανόνες που διέπουν τις διασυνοριακές δικαστικές διαδικασίες που θεσπίζονται με τις νομικές πράξεις που απαριθμούνται στα παραρτήματα I και II, εκτός από τους κανόνες που αφορούν την επικοινωνία με ψηφιακά μέσα, οι οποίοι εισάγονται με τον παρόντα κανονισμό. Ο παρών κανονισμός θα πρέπει να εφαρμόζεται με την επιφύλαξη της εθνικής νομοθεσίας σχετικά με τον ορισμό τυχόν αρχής, προσώπου ή φορέα επιφορτισμένου με τη διεκπεραίωση οποιασδήποτε πτυχής της επαλήθευσης και της υποβολής αιτήσεων, εγγράφων και στοιχείων. Οι απαιτήσεις βάσει του εφαρμοστέου εθνικού δικαίου σχετικά με τη γνησιότητα, την ακρίβεια, την εγκυρότητα, την αξιοπιστία και την κατάλληλη νομική μορφή των εγγράφων ή των πληροφοριών δεν θα πρέπει να θίγονται, εκτός από τους κανόνες που σχετίζονται με την επικοινωνία με ψηφιακά μέσα, οι οποίοι θεσπίζονται με τον παρόντα κανονισμό.
- (15) Το κατά πόσον μια υπόθεση πρέπει να θεωρηθεί ότι έχει διασυνοριακές πτυχές θα πρέπει να καθορίζεται βάσει των νομικών πράξεων που απαριθμούνται στα παραρτήματα I και II. Όταν οι νομικές πράξεις που απαριθμούνται στα παραρτήματα I και II ορίζουν ρητά ότι η διαδικασία επικοινωνίας μεταξύ των αρμόδιων αρχών θα πρέπει να διέπεται από το εθνικό δίκαιο, ο παρών κανονισμός δεν θα πρέπει να εφαρμόζεται.
- (16) Οι υποχρεώσεις που απορρέουν από τον παρόντα κανονισμό δεν θα πρέπει να ισχύουν σε προφορικές επικοινωνίες, όπως η τηλεφωνική ή η προσωπική.
- (17) Ο παρών κανονισμός δεν θα πρέπει να εφαρμόζεται στην επίδοση ή κοινοποίηση πράξεων σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2020/1784 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ^(*), ή στη διεξαγωγή αποδείξεων σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2020/1783 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ^(*). Οι εν λόγω κανονισμοί προβλέπουν ήδη συγκεκριμένους κανόνες για την ψηφιοποίηση της δικαστικής συνεργασίας. Ωστόσο, προκειμένου να ενισχυθεί η απευθείας ηλεκτρονική επίδοση πράξεων που γίνεται σε πρόσωπο που έχει γνωστή διεύθυνση για επίδοση σε άλλο κράτος μέλος, θα πρέπει να εισαχθούν με τον παρόντα κανονισμό ορισμένες τροποποιήσεις στον κανονισμό (ΕΕ) 2020/1784.
- (18) Όταν η Επιτροπή συνεργάζεται με εξωτερικούς παράγοντες στα στάδια σχεδιασμού και κατασκευής του ευρωπαϊκού σημείου ηλεκτρονικής πρόσβασης, οι εν λόγω παράγοντες θα πρέπει να διαθέτουν πείρα στην ασφαλή, φιλική προς τον χρήστη και προσβάσιμη ανάπτυξη ΤΠ.
- (19) Προκειμένου να κατοχυρωθεί η ασφαλής, αποτελεσματική, ταχεία, διαλειτουργική, εμπιστευτική και αξιόπιστη επικοινωνία μεταξύ των κρατών μελών για σκοπούς διασυνοριακών δικαστικών διαδικασιών σε αστικές, εμπορικές και ποινικές υποθέσεις, θα πρέπει να χρησιμοποιείται κατάλληλη τεχνολογία επικοινωνίας, υπό τον όρο ότι πληρούνται ορισμένες προϋποθέσεις όσον αφορά την ασφάλεια, την ακεραιότητα και την αξιοπιστία του εγγράφου που παραλαμβάνεται και την ταυτοποίηση των συμμετεχόντων στην επικοινωνία. Επομένως, θα πρέπει να θεσπιστεί ένα ασφαλές, αποτελεσματικό και αξιόπιστο αποκεντρωμένο σύστημα ΤΠ για την ανταλλαγή δεδομένων στο πλαίσιο διασυνοριακών δικαστικών διαδικασιών. Ο αποκεντρωμένος χαρακτήρας του εν λόγω συστήματος ΤΠ θα πρέπει να μεριμνά ώστε οι ανταλλαγές δεδομένων μεταξύ των αρμόδιων αρχών να είναι ασφαλείς και να μην παρεμβάλλεται κανένα θεσμικό όργανο της Ένωσης στην ουσία των εν λόγω ανταλλαγών. Το αποκεντρωμένο σύστημα ΤΠ θα πρέπει επίσης να καθιστά δυνατή την ασφαλή ανταλλαγή δεδομένων μεταξύ ενός κράτους μέλους και των οργάνων και οργανισμών της Ένωσης, όπως η Eurojust, σε περιπτώσεις που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των νομικών πράξεων που απαριθμούνται στο παράρτημα II.

^(*) Κανονισμός (ΕΕ) 2015/848 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Μαΐου 2015, περί των διαδικασιών αφερεγγυότητας (ΕΕ L 141 της 5.6.2015, σ. 19).

^(*) Κανονισμός (ΕΕ) 2020/1784 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Νοεμβρίου 2020, περί επιδόσεων και κοινοποιήσεων στα κράτη μέλη δικαστικών και εξωδίκων πράξεων σε αστικές ή εμπορικές υποθέσεις («επίδοση ή κοινοποίηση πράξεων») (ΕΕ L 405 της 2.12.2020, σ. 40).

^(*) Κανονισμός (ΕΕ) 2020/1783 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Νοεμβρίου 2020, για τη συνεργασία μεταξύ των δικαστηρίων των κρατών μελών κατά τη διεξαγωγή αποδείξεων σε αστικές ή εμπορικές υποθέσεις (διεξαγωγή αποδείξεων) (ΕΕ L 405 της 2.12.2020, σ. 1).

- (20) Το αποκεντρωμένο σύστημα ΤΠ θα πρέπει να αποτελείται από συστήματα υποστηρικτικών λειτουργιών στα κράτη μέλη και στα οικεία όργανα και οργανισμούς της Ένωσης, καθώς και σε διαλειτουργικά σημεία πρόσβασης, μέσω των οποίων τα εν λόγω συστήματα συνδέονται με τη χρήση ασφαλών διασυνδέσεων. Τα σημεία πρόσβασης του αποκεντρωμένου συστήματος ΤΠ θα πρέπει να βασίζονται στο e-CODEX.
- (21) Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, τα κράτη μέλη θα πρέπει να είναι σε θέση να χρησιμοποιούν λογισμικό που έχει αναπτύξει η Επιτροπή (λογισμικό εφαρμογής αναφοράς) και όχι εθνικό σύστημα ΤΠ. Το εν λόγω λογισμικό εφαρμογής αναφοράς θα πρέπει να βασίζεται σε αρθρωτή δομή, πράγμα που σημαίνει ότι το λογισμικό συσχετίζεται και παραδίδεται χωριστά από τα δομικά στοιχεία του e-CODEX που απαιτούνται για τη σύνδεσή του με το αποκεντρωμένο σύστημα ΤΠ. Αυτή η διάταξη αναμένεται ότι θα επιτρέψει στα κράτη μέλη να επαναχρησιμοποιούν ή να ενισχύσουν την υφιστάμενη εθνική υποδομή δικαστικής επικοινωνίας με σκοπό τη διασυννοιακή χρήση. Για θέματα υποχρεώσεων διατροφής, τα κράτη μέλη θα μπορούσαν επίσης να χρησιμοποιούν το λογισμικό που έχει αναπτυχθεί από τη Συνδιάσκεψη της Χάγης για το ιδιωτικό διεθνές δίκαιο (iSupport).
- (22) Η Επιτροπή θα πρέπει να έχει την ευθύνη για τη δημιουργία, την ανάπτυξη και τη συντήρηση του λογισμικού εφαρμογής αναφοράς, σύμφωνα με τις αρχές της προστασίας των δεδομένων ήδη από τον σχεδιασμό και εξ ορισμού, και με απαιτήσεις προσβασιμότητας. Η Επιτροπή θα πρέπει να σχεδιάσει, να αναπτύξει και να συντηρεί το λογισμικό εφαρμογής αναφοράς σύμφωνα με τις απαιτήσεις και τις αρχές για την προστασία των δεδομένων που ορίζονται στους κανονισμούς (ΕΕ) 2018/1725 ⁽⁹⁾ και (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹⁰⁾ και στην οδηγία (ΕΕ) 2016/680 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹¹⁾, ειδικότερα τις αρχές για την προστασία των δεδομένων ήδη από τον σχεδιασμό και εξ ορισμού, καθώς και το υψηλό επίπεδο κυβερνοασφάλειας. Ειδικότερα, κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που συμμετέχει στη δημιουργία, την ανάπτυξη ή τη συντήρηση των εθνικών συστημάτων ΤΠ ή του λογισμικού εφαρμογής αναφοράς θα πρέπει να δεσμεύεται από τις εν λόγω απαιτήσεις και αρχές. Το λογισμικό εφαρμογής αναφοράς θα πρέπει επίσης να περιλαμβάνει κατάλληλα τεχνικά μέτρα και θα πρέπει να επιτρέπει τη λήψη οργανωτικών μέτρων, συμπεριλαμβανομένης της απαραίτητης εποπτείας ώστε να κατοχυρώνεται επίπεδο ασφάλειας και διαλειτουργικότητας κατάλληλο για την ανταλλαγή πληροφοριών στο πλαίσιο των διασυννοιακών δικαστικών διαδικασιών. Προκειμένου να διασφαλιστεί η διαλειτουργικότητα με τα εθνικά συστήματα ΤΠ, το λογισμικό εφαρμογής αναφοράς θα πρέπει να είναι σε θέση να εφαρμόζει τα ψηφιακά διαδικαστικά πρότυπα, όπως ορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ) 2022/850, για τις αντίστοιχες νομικές πράξεις που απαριθμούνται στα παραρτήματα I και II του παρόντος κανονισμού.
- (23) Προκειμένου να παρέχεται ταχεία, ασφαλής και αποδοτική συνδρομή στους αιτούντες, η επικοινωνία μεταξύ των αρμόδιων αρχών, όπως των δικαστηρίων και των κεντρικών αρχών που έχουν συσταθεί δυνάμει των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 4/2009 ⁽¹²⁾ και (ΕΕ) 2019/1111 του Συμβουλίου ⁽¹³⁾, θα πρέπει, κατά κανόνα, να πραγματοποιείται μέσω του αποκεντρωμένου συστήματος ΤΠ.
- (24) Διακοπή στη λειτουργία του συστήματος θα μπορούσε να καταστήσει αδύνατη τη διαβίβαση μέσω του αποκεντρωμένου συστήματος. Οποιαδήποτε διαταραχή του συστήματος θα πρέπει να επιλύεται το συντομότερο δυνατόν από τα αρμόδια όργανα της Ένωσης και τα κράτη μέλη. Η διαβίβαση ενδέχεται επίσης να είναι πρακτικά αδύνατη λόγω της υλικής ή τεχνικής φύσης των προς διαβίβαση στοιχείων, όπως η διαβίβαση φυσικών αποδεικτικών στοιχείων ή η ανάγκη διαβίβασης της πρωτότυπης πράξης σε έντυπη μορφή για την αξιολόγηση της γνησιότητάς της, ή λόγω ανωτέρας βίας. Οι καταστάσεις ανωτέρας βίας απορρέουν, κατά γενικό κανόνα, από απρόβλεπτα και αναπόφευκτα γεγονότα που προκύπτουν από λόγο ξένο προς την αρμόδια αρχή. Όταν δεν χρησιμοποιείται το αποκεντρωμένο σύστημα ΤΠ, η επικοινωνία θα πρέπει να πραγματοποιείται με τα κατάλληλότερα εναλλακτικά μέσα. Τα εν λόγω εναλλακτικά μέσα θα πρέπει να συνεπαγονται, μεταξύ άλλων, την πραγματοποίηση της διαβίβασης το ταχύτερο δυνατό και με ασφαλή τρόπο με άλλα ασφαλή ηλεκτρονικά μέσα, ταχυδρομικώς ή με αυτοπρόσωπη διαβίβαση, όπου η διαβίβαση αυτή είναι εφικτή.

⁽⁹⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2018/1725 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 2018, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τα θεσμικά και λοιπά όργανα και τους οργανισμούς της Ένωσης και την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών, και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 45/2001 και της απόφασης αριθ. 1247/2002/ΕΚ (ΕΕ L 295 της 21.11.2018, σ. 39).

⁽¹⁰⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων) (ΕΕ L 119 της 4.5.2016, σ. 1).

⁽¹¹⁾ Οδηγία (ΕΕ) 2016/680 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από αρμόδιες αρχές για τους σκοπούς της πρόληψης, διερεύνησης, ανίχνευσης ή δίωξης ποινικών αδικημάτων ή της εκτέλεσης ποινικών κυρώσεων και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της απόφασης-πλαίσιο 2008/977/ΔΕΥ του Συμβουλίου (ΕΕ L 119 της 4.5.2016, σ. 89).

⁽¹²⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 4/2009 του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 2008, για τη διεθνή δικαιοδοσία, το εφαρμοστέο δίκαιο, την αναγνώριση και εκτέλεση αποφάσεων και τη συνεργασία σε θέματα υποχρεώσεων διατροφής (ΕΕ L 7 της 10.1.2009, σ. 1).

⁽¹³⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2019/1111 του Συμβουλίου, της 25ης Ιουνίου 2019, για τη διεθνή δικαιοδοσία, την αναγνώριση και την εκτέλεση αποφάσεων σε γαμικές διαφορές και διαφορές γονικής μέριμνας, και για τη διεθνή απαγωγή παιδιών (ΕΕ L 178 της 2.7.2019, σ. 1).

- (25) Το αποκεντρωμένο σύστημα ΤΠ θα πρέπει να χρησιμοποιείται εξ ορισμού κατά την επικοινωνία μεταξύ των αρμόδιων αρχών. Ωστόσο, για να διασφαλιστεί η ευελιξία της δικαστικής συνεργασίας, σε ορισμένες καταστάσεις θα μπορούσαν να αποδειχθούν καταλληλότερα άλλα μέσα επικοινωνίας. Αυτό θα ήταν σκόπιμο σε περιπτώσεις που οι αρμόδιες αρχές χρειάζονται άμεση προσωπική επικοινωνία, και ειδικότερα για την άμεση επικοινωνία μεταξύ δικαστηρίων δυνάμει των κανονισμών (ΕΕ) 2015/848 και (ΕΕ) 2019/1111, καθώς και για την άμεση επικοινωνία μεταξύ αρμόδιων αρχών σύμφωνα με τις αποφάσεις-πλαίσια 2005/214/ΔΕΥ⁽¹⁴⁾, 2006/783/ΔΕΥ⁽¹⁵⁾, 2008/909/ΔΕΥ⁽¹⁶⁾, 2008/947/ΔΕΥ⁽¹⁷⁾, 2009/829/ΔΕΥ⁽¹⁸⁾ του Συμβουλίου, την οδηγία 2014/41/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽¹⁹⁾ ή τον κανονισμό (ΕΕ) 2018/1805 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽²⁰⁾, σε περίπτωση που η επικοινωνία μεταξύ των αρμόδιων αρχών θα μπορούσε να πραγματοποιηθεί με κάθε μέσο ή με κάθε πρόσφορο μέσο, όπως προβλέπεται στις εν λόγω πράξεις. Στις εν λόγω περιπτώσεις, οι αρμόδιες αρχές θα μπορούσαν να χρησιμοποιούν λιγότερο επίσημα μέσα επικοινωνίας, όπως το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο.

Άλλα μέσα επικοινωνίας θα μπορούσαν επίσης να ενδείκνυνται όταν η επικοινωνία περιλαμβάνει τον χειρισμό ευαίσθητων δεδομένων ή όταν η μετατροπή ογκώδους δικογραφίας σε ηλεκτρονική μορφή συνεπάγεται δυσανάλογο διοικητικό φόρτο για την αποστέλλουσα αρμόδια αρχή. Δεδομένου ότι οι αρμόδιες αρχές χειρίζονται ευαίσθητα δεδομένα, θα πρέπει πάντα να εξασφαλίζεται η ασφάλεια και η αξιοπιστία της ανταλλαγής πληροφοριών κατά την επιλογή των κατάλληλων μέσων επικοινωνίας. Το αποκεντρωμένο σύστημα ΤΠ θα πρέπει πάντα να θεωρείται το καταλληλότερο μέσο για την ανταλλαγή εντύπων που καθιερώνονται με τις νομικές πράξεις που απαριθμούνται στα παραρτήματα Ι και ΙΙ του παρόντος κανονισμού. Ωστόσο, θα μπορούσαν να ανταλλάσσονται έντυπα με άλλα μέσα σε περιπτώσεις στις οποίες οι αρμόδιες αρχές διαφορετικών κρατών μελών είναι παρούσες στον ίδιο τόπο σε ένα κράτος μέλος με σκοπό την παροχή βοήθειας κατά την εκτέλεση διαδικασιών δικαστικής συνεργασίας δυνάμει των νομικών πράξεων που απαριθμούνται στο παράρτημα ΙΙ του παρόντος κανονισμού, εάν αυτό είναι αναγκαίο λόγω του επείγοντος χαρακτήρα του ζητήματος, όπως σε περιπτώσεις στο πλαίσιο της οδηγίας 2014/41/ΕΕ όπου η αρχή έκδοσης συνδράμει στην εκτέλεση της ευρωπαϊκής εντολής έρευνας στο κράτος εκτέλεσης ή όταν οι αρμόδιες αρχές διαφορετικών κρατών μελών συντονίζουν τις διαδικασίες δικαστικής συνεργασίας βάσει των νομικών πράξεων που απαριθμούνται στο παράρτημα ΙΙ του παρόντος κανονισμού σε συνεδρίαση με αυτοπρόσωπη παρουσία.

- (26) Σε σχέση με τα στοιχεία του αποκεντρωμένου συστήματος ΤΠ τα οποία είναι υπό την ευθύνη της Ένωσης, σύμφωνα με τις απαιτήσεις ασφαλείας του κανονισμού (ΕΕ) 2022/850, η οντότητα που διαχειρίζεται τα στοιχεία του συστήματος θα πρέπει να διαθέτει επαρκείς πόρους προκειμένου να διασφαλίζει την ορθή λειτουργία τους.
- (27) Προκειμένου να διευκολυνθεί η πρόσβαση των φυσικών και των νομικών προσώπων στις αρμόδιες αρχές σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να θεσπίσει σημείο πρόσβασης σε επίπεδο Ένωσης («ευρωπαϊκό σημείο ηλεκτρονικής πρόσβασης»), ως μέρος του αποκεντρωμένου συστήματος ΤΠ, το οποίο θα πρέπει να περιέχει πληροφορίες για τα φυσικά και νομικά πρόσωπα όσον αφορά το δικαίωμά τους σε νομική συνδρομή, μέσω του οποίου θα πρέπει να είναι σε θέση να προβάλλουν αξιώσεις, να υποβάλλουν αιτήσεις, να αποστέλλουν, να ζητούν και να λαμβάνουν πληροφορίες σχετικές με τις διαδικασίες, συμπεριλαμβανομένων ψηφιοποιημένων φακέλων υποθέσεων ή μερών αυτών, και να επικοινωνούν με τις αρμόδιες αρχές, είτε αυτοπροσώπως είτε μέσω του νόμιμου εκπροσώπου τους που θα ενεργεί εξ ονόματός τους, για τις περιπτώσεις που καλύπτονται από τον παρόντα κανονισμό, ή να τους επιδίδονται δικαστικά ή εξωδικαστικά έγγραφα. Το ευρωπαϊκό σημείο ηλεκτρονικής πρόσβασης θα πρέπει να φιλοξενείται στη διαδικτυακή πύλη της ευρωπαϊκής ηλεκτρονικής δικαιοσύνης, η οποία λειτουργεί ως υπηρεσία μίας στάσης για δικαστικές πληροφορίες και υπηρεσίες στην Ένωση.

⁽¹⁴⁾ Απόφαση-πλαίσιο 2005/214/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 24ης Φεβρουαρίου 2005, σχετικά με την εφαρμογή της αρχής της αμοιβαίας αναγνώρισης επί χρηματικών ποινών (ΕΕ L 76 της 22.3.2005, σ. 16).

⁽¹⁵⁾ Απόφαση-πλαίσιο 2006/783/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 6ης Οκτωβρίου 2006, σχετικά με την εφαρμογή της αρχής της αμοιβαίας αναγνώρισης στις αποφάσεις δήμευσης, (ΕΕ L 328 της 24.11.2006, σ. 59).

⁽¹⁶⁾ Απόφαση-πλαίσιο 2008/909/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 27ης Νοεμβρίου 2008, σχετικά με την εφαρμογή της αρχής της αμοιβαίας αναγνώρισης σε ποινικές αποφάσεις οι οποίες επιβάλλουν ποινές στέρησης της ελευθερίας ή μέτρα στέρησης της ελευθερίας, για το σκοπό της εκτέλεσής τους στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ L 327 της 5.12.2008, σ. 27).

⁽¹⁷⁾ Απόφαση-πλαίσιο 2008/947/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 27ης Νοεμβρίου 2008, σχετικά με την εφαρμογή της αρχής της αναγνώρισης δικαστικών αποφάσεων και αποφάσεων αναστολής εκτέλεσης της ποινής ή απόλυσης υπό όρους με σκοπό την εποπτεία των μέτρων αναστολής και των εναλλακτικών κυρώσεων (ΕΕ L 337 της 16.12.2008, σ. 102).

⁽¹⁸⁾ Απόφαση-πλαίσιο 2009/829/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 2009, σχετικά με την εφαρμογή, μεταξύ των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της αρχής της αμοιβαίας αναγνώρισης στις αποφάσεις περί μέτρων επιτήρησης εναλλακτικά προς την προσωρινή κράτηση (ΕΕ L 294 της 11.11.2009, σ. 20).

⁽¹⁹⁾ Οδηγία 2014/41/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 3ης Απριλίου 2014, περί της ευρωπαϊκής εντολής έρευνας σε ποινικές υποθέσεις (ΕΕ L 130 της 1.5.2014, σ. 1).

⁽²⁰⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2018/1805 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Νοεμβρίου 2018, σχετικά με την αμοιβαία αναγνώριση των αποφάσεων δέσμευσης και δήμευσης (ΕΕ L 303 της 28.11.2018, σ. 1).

- (28) Ισχύει το δικαίωμα νομικής συνδρομής ή νομικής αρωγής, όπως προβλέπεται από το ενωσιακό και το εθνικό δίκαιο, ιδίως το δικαίωμα σε νομική συνδρομή όπως ορίζεται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 650/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽²¹⁾, στους κανονισμούς (ΕΚ) αριθ. 4/2009 και (ΕΕ) 2019/1111 του Συμβουλίου και στην οδηγία 2003/8/ΕΚ του Συμβουλίου ⁽²²⁾. Τα φυσικά και νομικά πρόσωπα θα πρέπει να μπορούν να έχουν πρόσβαση σε σχετικές πληροφορίες στη διαδικτυακή πύλη της ηλεκτρονικής δικαιοσύνης μέσω συνδέσμων στο ευρωπαϊκό σημείο ηλεκτρονικής πρόσβασης.
- (29) Στο πλαίσιο της επικοινωνίας φυσικών και νομικών προσώπων με τις αρμόδιες αρχές σε αστικά και εμπορικά ζητήματα σε διασυνοριακές υποθέσεις, η ηλεκτρονική επικοινωνία θα πρέπει να χρησιμοποιείται ως εναλλακτική στα υφιστάμενα μέσα επικοινωνίας, τα οποία περιλαμβάνουν και τα εθνικά μέσα επικοινωνίας, χωρίς να θίγεται ο τρόπος με τον οποίο τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα επικοινωνούν με τις εθνικές τους αρχές, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο. Σε περίπτωση επικοινωνίας νομικών προσώπων με τις αρμόδιες αρχές, θα πρέπει να ενθαρρύνεται η εξ ορισμού χρήση ηλεκτρονικών μέσων. Ωστόσο, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι η πρόσβαση στη δικαιοσύνη με ψηφιακά μέσα δεν συμβάλλει σε μια περαιτέρω διεύρυνση του ψηφιακού χάσματος, η επιλογή μέσων επικοινωνίας μεταξύ της ηλεκτρονικής επικοινωνίας που προβλέπεται στον παρόντα κανονισμό και άλλων μέσων επικοινωνίας θα πρέπει να επαφίεται στη διακριτική ευχέρεια των ενδιαφερόμενων φυσικών προσώπων. Αυτό είναι ιδίως σημαντικό για να εξυπηρετούνται οι ιδιαίτερες ανάγκες των ατόμων που ενδέχεται να μην διαθέτουν τα απαιτούμενα τεχνικά μέσα ή ψηφιακές δεξιότητες για την πρόσβαση σε ψηφιακές υπηρεσίες και των ατόμων με αναπηρία, καθώς τα κράτη μέλη και η Ένωση έχουν δεσμευτεί να λαμβάνουν κατάλληλα μέτρα σύμφωνα με τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία.
- (30) Για να ενισχυθεί η ηλεκτρονική διασυνοριακή επικοινωνία και διαβίβαση εγγράφων μέσω του αποκεντρωμένου συστήματος ΤΠ, μεταξύ άλλων μέσω του ευρωπαϊκού σημείου ηλεκτρονικής πρόσβασης, τα έγγραφα που διαβιβάζονται μέσω του αποκεντρωμένου συστήματος ΤΠ δεν θα πρέπει να στερούνται νομικών αποτελεσμάτων, ούτε να χαρακτηρίζονται απαράδεκτα στο πλαίσιο της διαδικασίας αποκλειστικά και μόνο επειδή έχουν ηλεκτρονική μορφή. Ωστόσο, η εν λόγω αρχή δεν θα πρέπει να θίγει την εκτίμηση των νομικών αποτελεσμάτων ή του παραδεκτού των εν λόγω εγγράφων, τα οποία θα μπορούσαν να συνιστούν αποδεικτικά στοιχεία σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο.
- (31) Για να διευκολυνθούν οι προφορικές ακροάσεις σε αστικές, εμπορικές και ποινικές υποθέσεις με διασυνοριακές πτυχές, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να προβλέπει την προαιρετική χρήση βιντεοδιάσκεψης ή άλλης τεχνολογίας εξ αποστάσεως επικοινωνίας.
- (32) Η βιντεοδιάσκεψη ή άλλη τεχνολογία εξ αποστάσεως επικοινωνίας θα πρέπει να επιτρέπει στην αρμόδια αρχή να επαληθεύει την ταυτότητα των προς εξέταση προσώπων και θα πρέπει να καθιστά δυνατή την οπτική, ακουστική και προφορική επικοινωνία κατά τη διάρκεια της ακρόασης. Η απλή τηλεφωνική κλήση δεν θα πρέπει να θεωρείται κατάλληλη τεχνολογία εξ αποστάσεως επικοινωνίας για τις προφορικές ακροάσεις. Η τεχνολογία που χρησιμοποιείται θα πρέπει να πληροί τα ισχύοντα πρότυπα για την προστασία των προσωπικών δεδομένων, το απόρρητο των επικοινωνιών και την ασφάλεια των δεδομένων, ανεξάρτητα από το είδος της ακροαματικής διαδικασίας για το οποίο χρησιμοποιείται.
- (33) Η ακρόαση που διεξάγεται μέσω βιντεοδιάσκεψης ή άλλης τεχνολογίας εξ αποστάσεως επικοινωνίας δεν θα πρέπει να απορρίπτεται αποκλειστικά και μόνο επειδή δεν υπάρχουν εθνικοί κανόνες που διέπουν τη χρήση τεχνολογίας εξ αποστάσεως επικοινωνίας. Σε τέτοια περίπτωση θα πρέπει να εφαρμόζονται, τηρουμένων των αναλογιών, οι καταλληλότεροι κανόνες που προβλέπονται στο εθνικό δίκαιο, όπως οι κανόνες για τη διεξαγωγή αποδείξεων.
- (34) Το δικαίωμα σε διερμηνεία δεν θα πρέπει να θίγεται από τον παρόντα κανονισμό, και η βιντεοδιάσκεψη ή άλλη τεχνολογία εξ αποστάσεως επικοινωνίας που χρησιμοποιείται σε διαδικασίες σε αστικές, εμπορικές ή ποινικές υποθέσεις θα πρέπει να επιτρέπει τη χρήση διερμηνείας.
- (35) Προκειμένου να διευκολυνθούν οι προφορικές ακροάσεις σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις με διασυνοριακές επιπτώσεις, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να προβλέπει την προαιρετική χρήση βιντεοδιάσκεψης ή άλλης τεχνολογίας εξ αποστάσεως επικοινωνίας για τη συμμετοχή των διαδίκων ή των εκπροσώπων τους στις εν λόγω ακροάσεις, εφόσον υπάρχει η σχετική τεχνολογία και οι διάδικοι έχουν τη δυνατότητα να υποβάλουν γνώμη σχετικά με τη χρήση της εν λόγω τεχνολογίας και την καταλληλότητα της χρήσης της στις ειδικές περιστάσεις της υπόθεσης. Ο παρών κανονισμός δεν θα πρέπει να αποκλείει πρόσωπα που επικουρούν διάδικο ή εισαγγελέις σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις από την παράσταση στην ακρόαση μέσω βιντεοδιάσκεψης ή άλλης τεχνολογίας εξ αποστάσεως επικοινωνίας, σύμφωνα με το εφαρμοστέο εθνικό δίκαιο.

⁽²¹⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 650/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 4ης Ιουλίου 2012, σχετικά με τη διεθνή δικαιοδοσία, το εφαρμοστέο δίκαιο, την αναγνώριση και εκτέλεση αποφάσεων, την αποδοχή και εκτέλεση δημόσιων εγγράφων στον τομέα της κληρονομικής διαδοχής και την καθιέρωση ευρωπαϊκού κληρονομητηρίου (ΕΕ L 201 της 27.7.2012, σ. 107).

⁽²²⁾ Οδηγία 2003/8/ΕΚ του Συμβουλίου, της 27ης Ιανουαρίου 2003, για βελτίωση της πρόσβασης στη δικαιοσύνη επί διασυνοριακών διαφορών μέσω της θέσπισης στοιχειωδών κοινών κανόνων σχετικά με το ευεργέτημα πένιας στις διαφορές αυτές (ΕΕ L 26 της 31.1.2003, σ. 41).

- (36) Η διαδικασία για την κίνηση και τη διεξαγωγή ακρόασης μέσω βιντεοδιάσκεψης ή άλλης τεχνολογίας εξ αποστάσεως επικοινωνίας θα πρέπει να διέπεται σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις από το δίκαιο του κράτους μέλους στο οποίο διεξάγεται η διαδικασία. Όταν η καταγραφή των ακροάσεων προβλέπεται από το εθνικό δίκαιο του κράτους μέλους που διεξάγει την ακρόαση σε αστικές ή εμπορικές υποθέσεις, οι διάδικοι θα πρέπει να ενημερώνονται για τις εν λόγω διατάξεις και, εφόσον προβλέπεται, για τη δυνατότητά τους να υποβάλουν ένσταση για την καταγραφή.
- (37) Όταν αποφασίζει αν θα επιτρέψει τη συμμετοχή των διαδίκων και των εκπροσώπων τους σε ακρόαση σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις μέσω βιντεοδιάσκεψης ή άλλης τεχνολογίας εξ αποστάσεως επικοινωνίας, η αρμόδια αρχή θα πρέπει να επιλέγει κατάλληλη μέθοδο για τη διερεύνηση των απόψεων των διαδίκων σύμφωνα με το εθνικό δικονομικό δίκαιο.
- (38) Όταν αρμόδια αρχή σε διαδικασία σε αστικές ή εμπορικές υποθέσεις έχει αποφασίσει να επιτρέψει τη συμμετοχή τουλάχιστον ενός εκ των διαδίκων ή άλλων προσώπων σε ακρόαση μέσω βιντεοδιάσκεψης, η εν λόγω αρμόδια αρχή θα πρέπει να διασφαλίζει ότι τα πρόσωπα αυτά έχουν πρόσβαση στην ακρόαση μέσω βιντεοδιάσκεψης. Ειδικότερα, η αρμόδια αρχή θα πρέπει να αποστέλλει στα εν λόγω πρόσωπα σύνδεσμο ώστε να είναι σε θέση να συμμετέχουν στη βιντεοδιάσκεψη, και να παρέχει τεχνική βοήθεια. Για παράδειγμα, η αρμόδια αρχή θα πρέπει να παρέχει οδηγίες σχετικά με το λογισμικό που θα χρησιμοποιηθεί και να οργανώνει, όπου απαιτείται, τεχνική δοκιμή πριν από την ακρόαση. Η αρμόδια αρχή θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τις ειδικές ανάγκες των ατόμων με αναπηρία.
- (39) Όταν ένα παιδί συμμετέχει σε διαδικασίες σε αστικές ή εμπορικές υποθέσεις, ιδίως ως διάδικος, βάσει του εθνικού δικαίου, το παιδί θα πρέπει να μπορεί να συμμετέχει στην ακρόαση μέσω βιντεοδιάσκεψης ή άλλης τεχνολογίας εξ αποστάσεως επικοινωνίας που προβλέπεται στον παρόντα κανονισμό, λαμβανομένων υπόψη των δικονομικών του δικαιωμάτων. Από την άλλη πλευρά, όταν το παιδί συμμετέχει στη διαδικασία με σκοπό τη διεξαγωγή αποδείξεων σε αστικές ή εμπορικές υποθέσεις, για παράδειγμα όταν το παιδί πρόκειται να εξεταστεί ως μάρτυρας, το παιδί θα μπορούσε επίσης να εξεταστεί μέσω βιντεοδιάσκεψης ή άλλης τεχνολογίας εξ αποστάσεως επικοινωνίας σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2020/1783.
- (40) Όταν η αρμόδια αρχή ζητεί τη συμμετοχή προσώπου με σκοπό τη διεξαγωγή αποδείξεων σε αστικές ή εμπορικές υποθέσεις, η συμμετοχή του εν λόγω προσώπου στην ακρόαση μέσω βιντεοδιάσκεψης ή άλλης τεχνολογίας εξ αποστάσεως επικοινωνίας θα πρέπει να διέπεται από τον κανονισμό (ΕΕ) 2020/1783.
- (41) Ο παρών κανονισμός δεν θα πρέπει να εφαρμόζεται στη χρήση βιντεοδιάσκεψης ή άλλης τεχνολογίας εξ αποστάσεως επικοινωνίας σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις, όταν η εν λόγω χρήση προβλέπεται ήδη στις νομικές πράξεις που απαριθμούνται στο παράρτημα Ι, ή σε υποθέσεις που δεν έχουν διασυνοριακές επιπτώσεις. Επιπλέον, ο παρών κανονισμός δεν θα πρέπει να ισχύει για τη χρήση βιντεοδιάσκεψης ή άλλων τεχνολογιών εξ αποστάσεως επικοινωνίας σε διαδικασίες βεβαίωσης της γνησιότητας ενώπιον συμβολαιογράφου.
- (42) Σε ποινικές υποθέσεις, η διαδικασία για την κίνηση και τη διεξαγωγή ακρόασης μέσω βιντεοδιάσκεψης ή άλλης τεχνολογίας εξ αποστάσεως επικοινωνίας θα πρέπει να διέπεται από το δίκαιο του κράτους μέλους που διενεργεί την ακρόαση. Το κράτος μέλος που διενεργεί την ακρόαση μέσω βιντεοδιάσκεψης ή άλλης τεχνολογίας εξ αποστάσεως επικοινωνίας θα πρέπει να νοείται ως το κράτος μέλος που αιτήθηκε τη χρήση βιντεοδιάσκεψης ή άλλη τεχνολογία εξ αποστάσεως επικοινωνίας.
- (43) Οι κανόνες που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό σχετικά με τη χρήση βιντεοδιάσκεψης ή άλλης τεχνολογίας εξ αποστάσεως επικοινωνίας για ακροάσεις στο πλαίσιο δικαστικής συνεργασίας σε ποινικές υποθέσεις δεν θα πρέπει να εφαρμόζονται στις ακροάσεις μέσω βιντεοδιάσκεψης ή άλλης τεχνολογίας εξ αποστάσεως επικοινωνίας για τους σκοπούς της διεξαγωγής αποδείξεων ή της διεξαγωγής δίκης που θα μπορούσε να οδηγήσει σε απόφαση για την ενοχή ή την αθωότητα υπόπτου ή κατηγορουμένου. Ο παρών κανονισμός δεν θα πρέπει να θίγει την οδηγία 2014/41/ΕΕ, τη σύμβαση για την αμοιβαία δικαστική συνδρομή επί ποινικών υποθέσεων μεταξύ των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και την απόφαση-πλαίσιο 2002/465/ΔΕΥ του Συμβουλίου ⁽²³⁾.

⁽²³⁾ Απόφαση πλαίσιο 2002/465/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 2002, σχετικά με τις κοινές ομάδες έρευνας (ΕΕ L 162 της 20.6.2002, σ. 1).

- (44) Προκειμένου να διασφαλιστούν το δικαίωμα σε δίκαιη δίκη και τα δικαιώματα υπεράσπισης, ο ύποπτος, ο κατηγορούμενος ή ο καταδικασθείς, ή θιγόμενος, όπως ορίζεται στον κανονισμό (ΕΕ) 2018/1805, που δεν είναι ύποπτος ή κατηγορούμενος ή καταδικασθείς, θα πρέπει να παρέχει τη συγκατάθεση του για τη χρήση βιντεοδιάσκεψης ή άλλης τεχνολογίας εξ αποστάσεως επικοινωνίας για την ακρόαση σε διαδικασίες δικαστικής συνεργασίας σε ποινικές υποθέσεις. Η αρμόδια αρχή θα πρέπει να έχει τη δυνατότητα να παρεκκλίνει από την απαίτηση να ζητείται η συγκατάθεση του υπόπτου, του κατηγορουμένου ή του καταδικασθέντος ή του θιγόμενου, μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις στις οποίες η παρέκκλιση αυτή δικαιολογείται δεόντως από σοβαρές απειλές κατά της δημόσιας ασφάλειας και της δημόσιας υγείας, οι οποίες αποδεικνύονται πραγματικές και ενεστώσες ή προβλέψιμες. Η χρήση εξαιρέσεων όσον αφορά την επιδίωξη συγκατάθεσης για βιντεοδιάσκεψη θα πρέπει να περιορίζεται σε ό,τι είναι αναγκαίο και θα πρέπει να σέβεται πλήρως τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ο «Χάρτης»). Ελλείψει συγκατάθεσης, ο ύποπτος, ο κατηγορούμενος ή ο καταδικασθείς ή ο θιγόμενος θα πρέπει να έχει τη δυνατότητα να ζητήσει επανεξέταση σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο και σε πλήρη συμμόρφωση με τον Χάρτη.
- (45) Σε περίπτωση προσβολής των δικαιωμάτων ενός υπόπτου ή ενός κατηγορουμένου ή καταδικασθέντος στο πλαίσιο ακρόασης που διενεργείται μέσω βιντεοδιάσκεψης ή άλλης τεχνολογίας εξ αποστάσεως επικοινωνίας, θα πρέπει να διασφαλίζεται η πρόσβαση σε πραγματική προσφυγή σύμφωνα με το άρθρο 47 του Χάρτη. Η πρόσβαση σε πραγματική προσφυγή θα πρέπει επίσης να διασφαλίζεται για τους θιγόμενους, που δεν είναι ύποπτοι, κατηγορούμενοι ή καταδικασθέντες, στο πλαίσιο ακρόασης μέσω βιντεοδιάσκεψης ή άλλης τεχνολογίας εξ αποστάσεως επικοινωνίας σε διαδικασίες δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1805.
- (46) Οι αρμόδιες αρχές που είναι υπεύθυνες για την ακρόαση μέσω βιντεοδιάσκεψης ή άλλης τεχνολογίας εξ αποστάσεως επικοινωνίας σε ποινικές υποθέσεις θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι η επικοινωνία σε διαδικασία δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1805 μεταξύ του υπόπτου, του κατηγορουμένου ή του καταδικασθέντος ή του θιγόμενου και του δικηγόρου του, αμέσως πριν από την ακρόαση αλλά και κατά τη διάρκειά της, είναι εμπιστευτική σύμφωνα με το εφαρμοστέο εθνικό δίκαιο.
- (47) Όταν διοργανώνεται ακρόαση μέσω βιντεοδιάσκεψης ή άλλης τεχνολογίας εξ αποστάσεως επικοινωνίας σε ποινικές υποθέσεις, η αρμόδια αρχή η οποία λαμβάνει το αίτημα διοργάνωσης μιας τέτοιας ακρόασης (η «αρμόδια αρχή προς την οποία απευθύνεται το αίτημα») θα πρέπει να διασφαλίζει ότι ο ύποπτος ή ο κατηγορούμενος, ο καταδικασθείς ή ο θιγόμενος, όπως ορίζεται στον κανονισμό (ΕΕ) 2018/1805, συμπεριλαμβανομένων των ατόμων με αναπηρία, έχει πρόσβαση στην αναγκαία υποδομή για τη χρήση βιντεοδιάσκεψης ή άλλης τεχνολογίας εξ αποστάσεως επικοινωνίας. Αυτό θα πρέπει να περιλαμβάνει την ευθύνη παροχής πρόσβασης, για παράδειγμα, στις εγκαταστάσεις όπου πρόκειται να πραγματοποιηθεί η ακρόαση και στον διαθέσιμο τεχνικό εξοπλισμό. Όταν δεν υπάρχει τεχνικός εξοπλισμός στις εγκαταστάσεις της αρμόδιας αρχής προς την οποία απευθύνεται το αίτημα, η εν λόγω αρχή θα πρέπει να έχει τη δυνατότητα να προβαίνει στις πρακτικές ρυθμίσεις διοργανώνοντας την ακρόαση στις εγκαταστάσεις άλλης αρχής με σκοπό τη διενέργειά της μέσω βιντεοδιάσκεψης ή άλλης τεχνολογίας εξ αποστάσεως επικοινωνίας, ει δυνατόν σύμφωνα με τις εθνικές διαδικασίες.
- (48) Ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 910/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽²⁴⁾ θεσπίζει κοινό ενωσιακό κανονιστικό πλαίσιο για την αναγνώριση των μέσων ηλεκτρονικής ταυτοποίησης και των ηλεκτρονικών υπηρεσιών εμπιστοσύνης («υπηρεσίες εμπιστοσύνης του κανονισμού e-IDAS»), ιδίως των ηλεκτρονικών υπογραφών, ηλεκτρονικών σφραγίδων, χρονοσφραγίδων, υπηρεσιών ηλεκτρονικής παράδοσης και υπηρεσιών επαλήθευσης της ταυτότητας ιστοτόπων οι οποίες αναγνωρίζεται σε διασυνοριακό επίπεδο ότι έχουν το ίδιο νομικό καθεστώς με τα ισοδύναμα μέσα που ενέχουν φυσική παρουσία. Ως εκ τούτου, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να προβλέπει τη χρήση των υπηρεσιών εμπιστοσύνης του κανονισμού e-IDAS για σκοπούς ψηφιακής επικοινωνίας.
- (49) Όταν έγγραφο που διαβιβάζεται στο πλαίσιο ηλεκτρονικής επικοινωνίας που προβλέπεται στον παρόντα κανονισμό απαιτεί σφραγίδα ή υπογραφή, οι αρμόδιες αρχές θα πρέπει να χρησιμοποιούν εγκεκριμένη ηλεκτρονική σφραγίδα ή υπογραφή, όπως ορίζεται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 910/2014, ενώ τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα θα πρέπει να χρησιμοποιούν εγκεκριμένη ηλεκτρονική υπογραφή ή ηλεκτρονική ταυτοποίηση. Ωστόσο, ο παρών κανονισμός δεν θα πρέπει να θίγει τις τυπικές απαιτήσεις που ισχύουν για τα έγγραφα που προσκομίζονται προς υποστήριξη μιας αίτησης, τα οποία θα μπορούσαν να είναι ψηφιακά πρωτότυπα ή επικυρωμένα αντίγραφα. Επίσης, ο παρών κανονισμός δεν θα πρέπει να θίγει το εθνικό δίκαιο όσον αφορά τη μετατροπή εγγράφων και κάθε άλλη απαίτηση που αφορά τη γνησιότητα, την ακρίβεια, την εγκυρότητα, την αξιοπιστία και την κατάλληλη νομική μορφή εγγράφων ή πληροφοριών, με εξαίρεση τις προϋποθέσεις που σχετίζονται με την επικοινωνία με ψηφιακά μέσα και θεσπίζονται με τον παρόντα κανονισμό.

⁽²⁴⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 910/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Ιουλίου 2014, σχετικά με την ηλεκτρονική ταυτοποίηση και τις υπηρεσίες εμπιστοσύνης για τις ηλεκτρονικές συναλλαγές στην εσωτερική αγορά και την κατάργηση της οδηγίας 1999/93/ΕΚ (ΕΕ L 257 της 28.8.2014, σ. 73).

- (50) Με σκοπό τη διευκόλυνση της καταβολής τελών σε υποθέσεις με διασυνοριακές επιπτώσεις που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των νομικών πράξεων της Ένωσης σχετικά με αστικές και εμπορικές υποθέσεις που απαριθμούνται στο παράρτημα I, τα τεχνικά μέσα ηλεκτρονικής καταβολής τελών θα πρέπει να συμμορφώνονται με τους ισχύοντες κανόνες σχετικά με την προσβασιμότητα. Η χρήση μέσων πληρωμής ευρέως διαθέσιμων σε ολόκληρη την Ένωση, όπως πιστωτικές κάρτες, χρεωστικές κάρτες, ηλεκτρονικά πορτοφύλια και τραπεζικά εμβάσματα, θα πρέπει να είναι δυνατή σε επιγραμματικό περιβάλλον και προσβάσιμη μέσω του ευρωπαϊκού ηλεκτρονικού σημείου πρόσβασης.
- (51) Για σκοπούς διασφάλισης της πλήρους επίτευξης των στόχων του παρόντος κανονισμού και για την εναρμόνιση των υφιστάμενων νομικών πράξεων της Ένωσης σχετικά με αστικές, εμπορικές και ποινικές υποθέσεις με τον παρόντα κανονισμό, είναι αναγκαίο να τροποποιηθούν με τον παρόντα κανονισμό οι ακόλουθες νομικές πράξεις: κανονισμοί (ΕΚ) αριθ. 805/2004 ⁽²⁵⁾, (ΕΚ) αριθ. 1896/2006 ⁽²⁶⁾, (ΕΚ) αριθ. 861/2007 ⁽²⁷⁾, (ΕΕ) αριθ. 606/2013 ⁽²⁸⁾, (ΕΕ) αριθ. 655/2014 ⁽²⁹⁾, (ΕΕ) 2015/848 και (ΕΕ) 2018/1805 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου. Με τις εν λόγω τροποποιήσεις επιδιώκεται να διασφαλιστεί ότι η επικοινωνία πραγματοποιείται σύμφωνα με τους κανόνες και τις αρχές που ορίζονται στον παρόντα κανονισμό. Οι τροποποιήσεις των οδηγιών και των αποφάσεων-πλαισίων που αφορούν αστικές, εμπορικές και ποινικές υποθέσεις θεσπίζονται με την οδηγία (ΕΕ) 2023/2843 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽³⁰⁾.
- (52) Σύμφωνα με τα σημεία 22 και 23 της διοργανικής συμφωνίας της 13ης Απριλίου 2016 για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου ⁽³¹⁾, η Επιτροπή θα πρέπει να αξιολογήσει τον παρόντα κανονισμό βάσει πληροφοριών που συλλέγονται μέσω ειδικών ρυθμίσεων παρακολούθησης, συμπεριλαμβανομένων ποσοτικών και ποιοτικών αξιολογήσεων για καθεμιά από τις νομικές πράξεις που απαριθμούνται στα παραρτήματα I και II του παρόντος κανονισμού, προκειμένου να εκτιμηθούν τα πραγματικά αποτελέσματα του παρόντος κανονισμού με σκοπό, ιδίως, να εξεταστούν οι επιπτώσεις στην αποτελεσματικότητα και την αποδοτικότητα της ψηφιοποίησης της διασυνοριακής δικαστικής συνεργασίας και η ανάγκη για τυχόν περαιτέρω δράση.
- (53) Το λογισμικό εφαρμογής αναφοράς που έχει αναπτύξει η Επιτροπή ως σύστημα υποστηρικτικών λειτουργιών θα πρέπει να συλλέγει με προγραμματισμένο τρόπο τα δεδομένα που είναι απαραίτητα για σκοπούς παρακολούθησης και τα εν λόγω δεδομένα θα πρέπει να διαβιβάζονται στην Επιτροπή. Όταν τα κράτη μέλη επιλέγουν να χρησιμοποιήσουν εθνικό σύστημα ΤΠ αντί του λογισμικού εφαρμογής αναφοράς που έχει αναπτύξει η Επιτροπή, το εν λόγω σύστημα θα μπορούσε να εξοπλιστεί για να συλλέγει με προγραμματισμένο τρόπο τα εν λόγω δεδομένα και, σε αυτήν την περίπτωση, τα εν λόγω δεδομένα θα πρέπει να διαβιβάζονται στην Επιτροπή. Ο σύνδεσμος e-CODEX θα μπορούσε επίσης να εξοπλιστεί με χαρακτηριστικό που να επιτρέπει την ανάκτηση σχετικών στατιστικών δεδομένων.
- (54) Στις περιπτώσεις που τα δεδομένα σχετικά με τον αριθμό των ακροάσεων με χρήση βιντεοδιάσκεψης δεν μπορούν να συλλεχθούν αυτόματα, και προκειμένου να περιοριστεί ο επιπρόσθετος διοικητικός φόρτος της συλλογής δεδομένων, κάθε κράτος μέλος θα πρέπει να ορίσει τουλάχιστον ένα δικαστήριο ή μία αρμόδια αρχή με σκοπό τη δημιουργία δείγματος παρακολούθησης. Το δικαστήριο ή η αρμόδια αρχή που ορίζεται θα πρέπει να είναι επιφορτισμένη με τη συλλογή και την παροχή στην Επιτροπή τέτοιων δεδομένων σχετικά με τις δικές της ακροάσεις, τα οποία θα πρέπει να χρησιμοποιούν για την εκτίμηση του όγκου των δεδομένων που απαιτούνται για την αξιολόγηση του παρόντος κανονισμού από ένα δεδομένο κράτος μέλος. Το δικαστήριο ή η αρχή που ορίζεται θα πρέπει να είναι αρμόδια για τη διεξαγωγή ακροάσεων μέσω βιντεοδιάσκεψης σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό. Σε τομείς που αρχές εκτός των δικαστηρίων ή των εισαγγελιών, όπως οι συμβολαιογράφοι, θεωρούνται αρμόδιες αρχές κατά την έννοια του παρόντος κανονισμού, το καθοριζόμενο δείγμα παρακολούθησης θα πρέπει επίσης να είναι αντιπροσωπευτικό της εφαρμογής του κανονισμού.

⁽²⁵⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 805/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Απριλίου 2004, για τη θέσπιση ευρωπαϊκού εκτελεστού τίτλου για μη αμφισβητούμενες αξιώσεις (ΕΕ L 143 της 30.4.2004, σ. 15).

⁽²⁶⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1896/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 2006, για τη θέσπιση διαδικασίας ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής (ΕΕ L 399 της 30.12.2006, σ. 1).

⁽²⁷⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 861/2007 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Ιουλίου 2007, για τη θέσπιση ευρωπαϊκής διαδικασίας μικροδιαφορών (ΕΕ L 199 της 31.7.2007, σ. 1).

⁽²⁸⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 606/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Ιουνίου 2013, για την αμοιβαία αναγνώριση μέτρων προστασίας σε αστικές υποθέσεις (ΕΕ L 181 της 29.6.2013, σ. 4).

⁽²⁹⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 655/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαΐου 2014, περί της διαδικασίας ευρωπαϊκής διαταγής δέσμευσης λογαριασμού προς διευκόλυνση της διασυνοριακής είσπραξης οφειλών σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις (ΕΕ L 189 της 27.6.2014, σ. 59).

⁽³⁰⁾ Οδηγία (ΕΕ) 2023/2843 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Δεκεμβρίου 2023, για την τροποποίηση των οδηγιών 2011/99/ΕΕ και 2014/41/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της οδηγίας 2003/8/ΕΚ του Συμβουλίου και των αποφάσεων-πλαισίων 2002/584/ΔΕΥ, 2003/577/ΔΕΥ, 2005/214/ΔΕΥ, 2006/783/ΔΕΥ, 2008/909/ΔΕΥ, 2008/947/ΔΕΥ, 2009/829/ΔΕΥ και 2009/948/ΔΕΥ του Συμβουλίου, όσον αφορά την ψηφιοποίηση της δικαστικής συνεργασίας (ΕΕ L, 2023/2843, 27.12.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2023/2843/oj>).

⁽³¹⁾ ΕΕ L 123 της 12.5.2016, σ. 1.

- (55) Η εφαρμογή του παρόντος κανονισμού δεν θίγει τη διάκριση των εξουσιών και την ανεξαρτησία της δικαστικής εξουσίας στα κράτη μέλη, καθώς και τα δικονομικά δικαιώματα που κατοχυρώνονται στον Χάρτη και στο δίκαιο της Ένωσης, όπως στις οδηγίες για τα δικονομικά δικαιώματα, ήτοι τις οδηγίες 2010/64/ΕΕ ⁽³²⁾, 2012/13/ΕΕ ⁽³³⁾, 2013/48/ΕΕ ⁽³⁴⁾, (ΕΕ) 2016/343 ⁽³⁵⁾, (ΕΕ) 2016/800 ⁽³⁶⁾ και (ΕΕ) 2016/1919 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽³⁷⁾, και ειδικότερα το δικαίωμα σε διερμηνεία, το δικαίωμα πρόσβασης σε δικηγόρο, το δικαίωμα πρόσβασης στη δικογραφία, το δικαίωμα σε νομική συνδρομή και το δικαίωμα παράστασης του κατηγορουμένου στη δίκη του.
- (56) Οι κανονισμοί (ΕΕ) 2016/679 και (ΕΕ) 2018/1725 και η οδηγία (ΕΕ) 2016/680 ισχύουν για την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που πραγματοποιείται στο αποκεντρωμένο σύστημα ΤΠ. Για να αποσαφηνιστεί η ευθύνη για την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που αποστέλλονται ή λαμβάνονται μέσω του αποκεντρωμένου συστήματος ΤΠ, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να ορίζει ποιος θα θεωρείται υπεύθυνος επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Για τον σκοπό αυτό, κάθε οντότητα που αποστέλλει ή παραλαμβάνει δεδομένα θα πρέπει να θεωρείται ότι έχει καθορίσει χωριστά τον σκοπό και τα μέσα της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.
- (57) Προκειμένου να διασφαλιστούν ενιαίες προϋποθέσεις για την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού όσον αφορά τη θέσπιση του αποκεντρωμένου συστήματος ΤΠ, θα πρέπει να ανατεθούν στην Επιτροπή εκτελεστικές αρμοδιότητες. Οι εν λόγω αρμοδιότητες θα πρέπει να ασκούνται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽³⁸⁾. Οι εκτελεστικές πράξεις θα πρέπει να παρέχουν τη δυνατότητα στα κράτη μέλη να προσαρμόζουν τα σχετικά εθνικά τους συστήματα ΤΠ για τον σκοπό της σύνδεσής τους με το αποκεντρωμένο σύστημα ΤΠ.
- (58) Δεδομένου ότι οι στόχοι του παρόντος κανονισμού, ιδίως η εναρμονισμένη ψηφιοποίηση της διασυνοριακής δικαστικής συνεργασίας, δεν μπορούν να επιτευχθούν επαρκώς από τα κράτη μέλη μεμονωμένα, επειδή, μεταξύ άλλων, δεν είναι δυνατόν να διασφαλιστεί η διαλειτουργικότητα των συστημάτων ΤΠ των κρατών μελών και των οργάνων και οργανισμών της Ένωσης, αλλά μπορούν, λόγω της συντονισμένης δράσης της Ένωσης, να επιτευχθούν καλύτερα σε ενωσιακό επίπεδο, η Ένωση μπορεί να λάβει μέτρα, σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, όπως ορίζεται στο άρθρο 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣΕΕ). Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας όπως διατυπώνεται στο ίδιο άρθρο, ο παρών κανονισμός δεν υπερβαίνει τα αναγκαία όρια για την επίτευξη των στόχων αυτών.
- (59) Σύμφωνα με τα άρθρα 1 και 2 του πρωτοκόλλου αριθ. 22 σχετικά με τη θέση της Δανίας, το οποίο προσαρτάται στη ΣΕΕ και στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), η Δανία δεν συμμετέχει στην έκδοση του παρόντος κανονισμού και δεν δεσμεύεται από αυτόν ούτε υπόκειται στην εφαρμογή του.
- (60) Σύμφωνα με τα άρθρα 1 και 2 και το άρθρο 4α παράγραφος 1 του πρωτοκόλλου αριθ. 21 για τη θέση του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ιρλανδίας όσον αφορά τον χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, το οποίο προσαρτάται στη ΣΕΕ και στη ΣΛΕΕ, και με την επιφύλαξη του άρθρου 4 του εν λόγω πρωτοκόλλου, η Ιρλανδία δεν συμμετέχει στην έκδοση του παρόντος κανονισμού και δεν δεσμεύεται από αυτόν ούτε υπόκειται στην εφαρμογή του.
- (61) Ζητήθηκε, σύμφωνα με το άρθρο 42 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1725, η γνώμη του Ευρωπαϊού Επόπτη Προστασίας Δεδομένων, ο οποίος υπέβαλε επίσημες παρατηρήσεις 25 Ιανουαρίου 2022,

⁽³²⁾ Οδηγία 2010/64/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Οκτωβρίου 2010, σχετικά με το δικαίωμα σε διερμηνεία και μετάφραση κατά την ποινική διαδικασία (ΕΕ L 280 της 26.10.2010, σ. 1).

⁽³³⁾ Οδηγία 2012/13/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Μαΐου 2012, σχετικά με το δικαίωμα ενημέρωσης στο πλαίσιο ποινικών διαδικασιών (ΕΕ L 142 της 1.6.2012, σ. 1).

⁽³⁴⁾ Οδηγία 2013/48/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Οκτωβρίου 2013, σχετικά με το δικαίωμα πρόσβασης σε δικηγόρο στο πλαίσιο ποινικής διαδικασίας και διαδικασίας εκτέλεσης του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης, καθώς και σχετικά με το δικαίωμα ενημέρωσης τρίτου προσώπου σε περίπτωση στέρησης της ελευθερίας του και με το δικαίωμα επικοινωνίας με τρίτα πρόσωπα και με προξενικές αρχές κατά τη διάρκεια της στέρησης της ελευθερίας (ΕΕ L 294 της 6.11.2013, σ. 1).

⁽³⁵⁾ Οδηγία (ΕΕ) 2016/343 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Μαρτίου 2016, για την ενίσχυση ορισμένων πτυχών του τεκμηρίου αθωότητας και του δικαιώματος παράστασης του κατηγορουμένου στη δίκη του στο πλαίσιο ποινικής διαδικασίας (ΕΕ L 65 της 11.3.2016, σ. 1).

⁽³⁶⁾ Οδηγία (ΕΕ) 2016/800 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαΐου 2016, σχετικά με τις δικονομικές εγγυήσεις για τα παιδιά που είναι ύποπτοι ή κατηγορούμενοι στο πλαίσιο ποινικών διαδικασιών (ΕΕ L 132 της 21.5.2016, σ. 1).

⁽³⁷⁾ Οδηγία (ΕΕ) 2016/1919 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Οκτωβρίου 2016, σχετικά με τη δικαστική αρωγή για υπόπτους και κατηγορουμένους στο πλαίσιο ποινικών διαδικασιών και για καταζητούμενους σε διαδικασίες εκτέλεσης του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης (ΕΕ L 297 της 4.11.2016, σ. 1).

⁽³⁸⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Φεβρουαρίου 2011, για τη θέσπιση κανόνων και γενικών αρχών σχετικά με τους τρόπους ελέγχου από τα κράτη μέλη της άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων από την Επιτροπή (ΕΕ L 55 της 28.2.2011, σ. 13).

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1

Αντικείμενο και πεδίο εφαρμογής

1. Ο παρών κανονισμός θεσπίζει ενιαίο νομικό πλαίσιο για τη χρήση της ηλεκτρονικής επικοινωνίας μεταξύ αρμόδιων αρχών σε διαδικασίες δικαστικής συνεργασίας σε αστικές, εμπορικές και ποινικές υποθέσεις και για τη χρήση της ηλεκτρονικής επικοινωνίας μεταξύ φυσικών ή νομικών προσώπων και αρμόδιων αρχών σε δικαστικές διαδικασίες σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις.

Επίσης, θεσπίζει κανόνες σχετικά με:

- α) τη χρήση βιντεοδιάσκεψης ή άλλης τεχνολογίας εξ αποστάσεως επικοινωνίας για άλλους σκοπούς εκτός της διεξαγωγής αποδείξεων δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) 2020/1783·
- β) την εφαρμογή ηλεκτρονικών υπογραφών και ηλεκτρονικών σφραγίδων·
- γ) τα νομικά αποτελέσματα των ηλεκτρονικών εγγράφων·
- δ) την ηλεκτρονική καταβολή τελών.

2. Ο παρών κανονισμός εφαρμόζεται στην ηλεκτρονική επικοινωνία στο πλαίσιο των διαδικασιών δικαστικής συνεργασίας σε αστικές, εμπορικές και ποινικές υποθέσεις, όπως προβλέπεται στα άρθρα 3 και 4, καθώς και στις ακροάσεις μέσω βιντεοδιάσκεψης ή άλλων μέσων τεχνολογίας εξ αποστάσεως επικοινωνίας σε αστικές, εμπορικές και ποινικές υποθέσεις, όπως προβλέπεται στα άρθρα 5 και 6.

Άρθρο 2

Ορισμοί

Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

- 1) «αρμόδια αρχή»: δικαστήριο, εισαγγελία, κεντρική αρχή και άλλες αρμόδιες αρχές, οι οποίες προσδιορίζονται, ορίζονται ή κοινοποιούνται σύμφωνα με τις νομικές πράξεις που απαριθμούνται στα παραρτήματα I και II, καθώς και όργανα και οργανισμοί της Ένωσης που συμμετέχουν σε διαδικασίες δικαστικής συνεργασίας σύμφωνα με τις νομικές πράξεις που απαριθμούνται στο παράρτημα II· για τους σκοπούς του άρθρου 5, ως αρμόδια αρχή νοείται επίσης κάθε δικαστήριο ή άλλη αρχή η οποία είναι αρμόδια βάσει του ενωσιακού ή εθνικού δικαίου για τη διεξαγωγή ακρόασης μέσω βιντεοδιάσκεψης ή άλλης τεχνολογίας εξ αποστάσεως επικοινωνίας σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις· για τους σκοπούς του άρθρου 6, ως αρμόδια αρχή νοείται επίσης κάθε δικαστήριο ή άλλη αρχή που συμμετέχει στις διαδικασίες που ορίζονται στις νομικές πράξεις που απαριθμούνται στο παράρτημα II·
- 2) «ηλεκτρονική επικοινωνία»: η ψηφιακή ανταλλαγή πληροφοριών μέσω του διαδικτύου ή άλλου δικτύου ηλεκτρονικών επικοινωνιών·
- 3) «αποκεντρωμένο σύστημα τεχνολογίας πληροφοριών (ΤΠ)»: δίκτυο συστημάτων ΤΠ και διαλειτουργικών σημείων πρόσβασης, το οποίο λειτουργεί υπό την ατομική ευθύνη και διαχείριση κάθε κράτους μέλους, οργάνου ή οργανισμού της Ένωσης και επιτρέπει την ασφαλή και αξιόπιστη διασυννοιακή ανταλλαγή πληροφοριών·
- 4) «ευρωπαϊκό σημείο ηλεκτρονικής πρόσβασης»: πύλη στην οποία έχουν πρόσβαση φυσικά και νομικά πρόσωπα ή οι εκπρόσωποί τους σε ολόκληρη την Ένωση και το οποίο συνδέεται με διαλειτουργικό σημείο πρόσβασης στο πλαίσιο του αποκεντρωμένου συστήματος ΤΠ·
- 5) «τέλη»: πληρωμές που επιβάλλονται από τις αρμόδιες αρχές στο πλαίσιο των διαδικασιών δυνάμει των νομικών πράξεων που απαριθμούνται στο παράρτημα I·
- 6) «βιντεοδιάσκεψη»: τεχνολογία οπτικοακουστικής μετάδοσης που καθιστά δυνατή την αμφίδρομη και ταυτόχρονη επικοινωνία εικόνας και ήχου, επιτρέποντας με τον τρόπο αυτό την οπτική, ακουστική και προφορική αλληλεπίδραση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΑΡΜΟΔΙΩΝ ΑΡΧΩΝ

Άρθρο 3

Μέσα επικοινωνίας μεταξύ των αρμόδιων αρχών

1. Η επικοινωνία μεταξύ των αρμόδιων αρχών διαφορετικών κρατών μελών δυνάμει των νομικών πράξεων που απαριθμούνται στο παράρτημα I και μεταξύ των αρμόδιων αρχών διαφορετικών κρατών μελών και μεταξύ εθνικής αρμόδιας αρχής και οργάνου ή οργανισμού της Ένωσης δυνάμει των νομικών πράξεων που απαριθμούνται στο παράρτημα II, συμπεριλαμβανομένης της ανταλλαγής εντύπων που θεσπίζονται με τις εν λόγω πράξεις, πραγματοποιείται μέσω ασφαλούς, αποτελεσματικού και αξιόπιστου αποκεντρωμένου συστήματος ΤΠ.

2. Η επικοινωνία μπορεί, ωστόσο, να πραγματοποιείται από τις αρμόδιες αρχές με εναλλακτικά μέσα όταν η ηλεκτρονική επικοινωνία σύμφωνα με την παράγραφο 1 δεν είναι δυνατή λόγω:

- α) διακοπής της λειτουργίας του συστήματος ΤΠ·
- β) της φυσικής ή τεχνικής φύσης του μεταδιδόμενου υλικού· ή
- γ) ανωτέρας βίας.

Για τους σκοπούς του πρώτου εδαφίου, οι αρμόδιες αρχές διασφαλίζουν ότι τα εναλλακτικά μέσα επικοινωνίας που χρησιμοποιούνται είναι τα ταχύτερα και καταλληλότερα και ότι εξασφαλίζουν ασφαλή και αξιόπιστη ανταλλαγή πληροφοριών.

3. Εκτός από τις εξαιρέσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 2, όταν η χρήση του αποκεντρωμένου συστήματος ΤΠ δεν είναι κατάλληλη σε μια δεδομένη κατάσταση, μπορεί να χρησιμοποιηθεί οποιοδήποτε άλλο μέσο επικοινωνίας. Οι αρμόδιες αρχές διασφαλίζουν ότι η ανταλλαγή πληροφοριών δυνάμει της παρούσας παραγράφου πραγματοποιείται με ασφαλή και αξιόπιστο τρόπο.

4. Η παράγραφος 3 δεν εφαρμόζεται στην ανταλλαγή εντύπων που προβλέπονται στις νομικές πράξεις που απαριθμούνται στα παραρτήματα I και II.

Στις περιπτώσεις που οι αρμόδιες αρχές διαφορετικών κρατών μελών είναι παρούσες στον ίδιο τόπο σε ένα κράτος μέλος για να συνδράμουν στην εκτέλεση διαδικασιών δικαστικής συνεργασίας δυνάμει των νομικών πράξεων που απαριθμούνται στο παράρτημα II, μπορούν να ανταλλάσσουν τα έντυπα με άλλα κατάλληλα μέσα, εφόσον είναι αναγκαίο λόγω του επείγοντος χαρακτήρα της υπόθεσης. Οι αρμόδιες αρχές διασφαλίζουν ότι η ανταλλαγή των εντύπων που αναφέρονται στο παρόν εδάφιο πραγματοποιείται με ασφαλή και αξιόπιστο τρόπο.

5. Το παρόν άρθρο εφαρμόζεται με την επιφύλαξη των εφαρμοστέων διαδικαστικών διατάξεων του ενωσιακού και του εθνικού δικαίου σχετικά με το παραδεκτό των εγγράφων, με εξαίρεση τις απαιτήσεις που αφορούν τα μέσα επικοινωνίας.

6. Κάθε κράτος μέλος μπορεί να αποφασίσει να χρησιμοποιήσει το αποκεντρωμένο σύστημα ΤΠ για την επικοινωνία μεταξύ των εθνικών του αρχών σε υποθέσεις που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των νομικών πράξεων που απαριθμούνται στο παράρτημα I ή II.

7. Τα όργανα ή οι οργανισμοί της Ένωσης μπορούν να αποφασίσουν να χρησιμοποιήσουν το αποκεντρωμένο σύστημα ΤΠ για επικοινωνία εντός του οργάνου ή του οργανισμού σε υποθέσεις που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των νομικών πράξεων που απαριθμούνται στο παράρτημα II.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΜΕΤΑΞΥ ΦΥΣΙΚΩΝ Ή ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΚΑΙ ΑΡΜΟΔΙΩΝ ΑΡΧΩΝ ΣΕ ΑΣΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ

Άρθρο 4

Ευρωπαϊκό σημείο ηλεκτρονικής πρόσβασης

1. Δημιουργείται ευρωπαϊκό σημείο ηλεκτρονικής πρόσβασης στη διαδικτυακή πύλη της ευρωπαϊκής ηλεκτρονικής δικαιοσύνης.
2. Το ευρωπαϊκό σημείο ηλεκτρονικής πρόσβασης μπορεί να χρησιμοποιείται για την ηλεκτρονική επικοινωνία μεταξύ φυσικών ή νομικών προσώπων ή των εκπροσώπων τους και αρμόδιων αρχών στις ακόλουθες περιπτώσεις:
 - α) σε διαδικασίες που προβλέπονται στους κανονισμούς (ΕΚ) αριθ. 1896/2006, (ΕΚ) αριθ. 861/2007 και (ΕΕ) αριθ. 655/2014·
 - β) σε διαδικασίες που προβλέπονται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 805/2004·
 - γ) σε διαδικασίες αναγνώρισης, κήρυξης της εκτελεστότητας ή άρνησης της αναγνώρισης που προβλέπονται στους κανονισμούς (ΕΕ) αριθ. 650/2012, (ΕΕ) αριθ. 1215/2012 ⁽³⁹⁾ και (ΕΕ) αριθ. 606/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και στους κανονισμούς (ΕΚ) αριθ. 4/2009, (ΕΕ) 2016/1103 ⁽⁴⁰⁾, (ΕΕ) 2016/1104 ⁽⁴¹⁾ και (ΕΕ) 2019/1111 του Συμβουλίου·
 - δ) σε διαδικασίες σχετικά με την έκδοση, τη διόρθωση και την ανάκληση:
 - i) των αποσπασμάτων που προβλέπονται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 4/2009,
 - ii) του ευρωπαϊκού κληρονομητηρίου και των βεβαιώσεων που προβλέπονται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 650/2012,
 - iii) των πιστοποιητικών που προβλέπονται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1215/2012,
 - iv) των πιστοποιητικών που προβλέπονται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 606/2013,
 - v) των βεβαιώσεων που προβλέπονται στον κανονισμό (ΕΕ) 2016/1103,
 - vi) των βεβαιώσεων που προβλέπονται στον κανονισμό (ΕΕ) 2016/1104,
 - vii) των πιστοποιητικών που προβλέπονται στον κανονισμό (ΕΕ) 2019/1111·
 - ε) στην αναγγελία απαίτησης από αλλοδαπό πιστωτή σε διαδικασία αφερεγγυότητας δυνάμει του άρθρου 53 του κανονισμού (ΕΕ) 2015/848·
 - στ) στην επικοινωνία μεταξύ φυσικών ή νομικών προσώπων ή των εκπροσώπων τους με τις κεντρικές αρχές δυνάμει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 4/2009 και του κανονισμού (ΕΕ) 2019/1111 ή με τις αρμόδιες αρχές δυνάμει του κεφαλαίου IV της οδηγίας 2003/8/ΕΚ.
3. Η Επιτροπή είναι υπεύθυνη για την τεχνική διαχείριση, την ανάπτυξη, την προσβασιμότητα, τη συντήρηση, την ασφάλεια και την τεχνική υποστήριξη των χρηστών του ευρωπαϊκού σημείου ηλεκτρονικής πρόσβασης. Η Επιτροπή παρέχει στους χρήστες τεχνική υποστήριξη δωρεάν.
4. Το ευρωπαϊκό σημείο ηλεκτρονικής πρόσβασης περιέχει πληροφορίες σχετικά με το δικαίωμα των φυσικών και νομικών προσώπων σε νομική βοήθεια, μεταξύ άλλων και σε διασυνοριακές διαδικασίες. Παρέχει επίσης τη δυνατότητα στους νόμιμους εκπροσώπους τους να ενεργούν εξ ονόματός τους. Το ευρωπαϊκό σημείο ηλεκτρονικής πρόσβασης παρέχει τη δυνατότητα στα φυσικά και νομικά πρόσωπα, ή στους εκπροσώπους τους, στις περιπτώσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 2, να υποβάλλουν αιτήσεις, να αποστέλλουν και να λαμβάνουν πληροφορίες σχετικές με τις διαδικασίες και να επικοινωνούν με τις αρμόδιες αρχές, ή να τους επιδίδονται ή κοινοποιούνται δικαστικές ή εξώδικες πράξεις μέσω αυτού.

⁽³⁹⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1215/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 2012, για τη διεθνή δικαιοδοσία, την αναγνώριση και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις (ΕΕ L 351 της 20.12.2012, σ. 1).

⁽⁴⁰⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2016/1103 του Συμβουλίου, της 24ης Ιουνίου 2016, για τη θέσπιση ενισχυμένης συνεργασίας στον τομέα της διεθνούς δικαιοδοσίας, του εφαρμοστέου δικαίου και της αναγνώρισης και εκτέλεσης αποφάσεων σε ζητήματα περιουσιακών σχέσεων των συζύγων (ΕΕ L 183 της 8.7.2016, σ. 1).

⁽⁴¹⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2016/1104 του Συμβουλίου, της 24ης Ιουνίου 2016, για τη θέσπιση ενισχυμένης συνεργασίας στον τομέα της διεθνούς δικαιοδοσίας, του εφαρμοστέου δικαίου και της αναγνώρισης και εκτέλεσης αποφάσεων σε ζητήματα περιουσιακών σχέσεων των καταχωρισμένων συντρόφων (ΕΕ L 183 της 8.7.2016, σ. 30).

Η επικοινωνία μέσω του ευρωπαϊκού σημείου ηλεκτρονικής πρόσβασης συμμορφώνεται με τις απαιτήσεις του ενωσιακού δικαίου και του εθνικού δικαίου του οικείου κράτους μέλους, ιδίως όσον αφορά τη μορφή, τη γλώσσα και την εκπροσώπηση.

5. Οι αρμόδιες αρχές αποδέχονται την επικοινωνία μέσω του ευρωπαϊκού σημείου ηλεκτρονικής πρόσβασης στις περιπτώσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 2.

6. Εφόσον φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή ο εκπρόσωπός του έχει δώσει εκ των προτέρων ρητή συγκατάθεση για τη χρήση του ευρωπαϊκού σημείου ηλεκτρονικής πρόσβασης ως μέσου επικοινωνίας ή τρόπου επίδοσης ή κοινοποίησης, οι αρμόδιες αρχές επικοινωνούν με το εν λόγω φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή με τον εκπρόσωπό του στις περιπτώσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 2 χρησιμοποιώντας το εν λόγω σημείο πρόσβασης και μπορούν να τους επιδίδουν ή να τους κοινοποιούν πράξεις μέσω του εν λόγω σημείου πρόσβασης. Κάθε περίπτωση συγκατάθεσης αφορά ειδικά τη διαδικασία στο πλαίσιο της οποίας παρέχεται, παρέχεται δε χωριστά για τους σκοπούς της επικοινωνίας και της επίδοσης ή κοινοποίησης πράξεων. Όταν ένα φυσικό ή νομικό πρόσωπο προτίθεται να χρησιμοποιήσει το ευρωπαϊκό σημείο ηλεκτρονικής πρόσβασης με δική του πρωτοβουλία για τον σκοπό της επικοινωνίας κατά τις διαδικασίες, μπορεί να δηλώσει τη συγκατάθεσή του στην εν λόγω αρχική επικοινωνία.

7. Το ευρωπαϊκό σημείο ηλεκτρονικής πρόσβασης εξασφαλίζει την ταυτοποίηση των χρηστών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV

ΑΚΡΟΑΣΗ ΜΕΣΩ ΒΙΝΤΕΟΔΙΑΣΚΕΨΗΣ Ή ΑΛΛΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΕΞ ΑΠΟΣΤΑΣΕΩΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

Άρθρο 5

Συμμετοχή σε ακρόαση μέσω βιντεοδιάσκεψης ή άλλης τεχνολογίας εξ αποστάσεως επικοινωνίας σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις

1. Με την επιφύλαξη ειδικών διατάξεων που ρυθμίζουν τη χρήση βιντεοδιάσκεψης ή άλλης τεχνολογίας εξ αποστάσεως επικοινωνίας σε διαδικασίες δυνάμει των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 861/2007, (ΕΕ) αριθ. 655/2014 και (ΕΕ) 2020/1783 και κατόπιν αιτήματος ενός εκ των διαδίκων ή εκπροσώπου του ή, εφόσον αυτό προβλέπεται από το εθνικό δίκαιο, με δική του πρωτοβουλία, σε διαδικασίες σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις στις οποίες ένας από τους διαδίκους ή ο εκπρόσωπός του είναι παρών σε άλλο κράτος μέλος, η αρμόδια αρχή αποφασίζει για τη συμμετοχή των διαδίκων και των εκπροσώπων τους σε ακρόαση μέσω βιντεοδιάσκεψης ή άλλης τεχνολογίας εξ αποστάσεως επικοινωνίας, με βάση:

- α) το κατά πόσον διατίθεται τέτοια τεχνολογία,
- β) τη γνώμη των διαδίκων ως προς τη χρήση τέτοιας τεχνολογίας, και
- γ) το κατά πόσον η χρήση της εν λόγω τεχνολογίας συνάδει προς τις ειδικές περιστάσεις της υπόθεσης.

2. Η αρμόδια αρχή που διεξάγει την ακρόαση διασφαλίζει ότι οι διάδικοι και οι εκπρόσωποί τους, συμπεριλαμβανομένων ατόμων με αναπηρία, έχουν πρόσβαση στην βιντεοδιάσκεψη για την ακρόαση.

3. Όταν η καταγραφή των ακροάσεων προβλέπεται από το εθνικό δίκαιο του κράτους μέλους στο οποίο λαμβάνουν χώρα οι διαδικασίες, οι ίδιοι κανόνες ισχύουν και για τις ακροάσεις που πραγματοποιούνται μέσω βιντεοδιάσκεψης ή άλλης τεχνολογίας εξ αποστάσεως επικοινωνίας. Τα κράτη μέλη στα οποία διεξάγονται οι διαδικασίες λαμβάνουν κατάλληλα μέτρα σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο για να διασφαλίσουν ότι οι ακροάσεις καταγράφονται και αποθηκεύονται με ασφαλή τρόπο και δεν διαδίδονται δημόσια.

4. Με την επιφύλαξη των παραγράφων 1, 2 και 3, η διαδικασία ακροάσεων μέσω βιντεοδιάσκεψης ή άλλης τεχνολογίας εξ αποστάσεως επικοινωνίας θα πρέπει να διέπεται από το εθνικό δίκαιο του κράτους μέλους που διενεργεί την ακρόαση.

Άρθρο 6

Ακρόαση μέσω βιντεοδιάσκεψης ή άλλης τεχνολογίας εξ αποστάσεως επικοινωνίας σε ποινικές υποθέσεις

1. Το παρόν άρθρο έχει εφαρμογή σε διαδικασίες που προβλέπονται στις ακόλουθες νομικές πράξεις:
 - α) την απόφαση-πλαίσιο 2002/584/ΔΕΥ του Συμβουλίου ⁽⁴²⁾, και ιδίως το άρθρο 18 παράγραφος 1 στοιχείο α),
 - β) την απόφαση-πλαίσιο 2008/909/ΔΕΥ, και ιδίως το άρθρο 6 παράγραφος 3,
 - γ) την απόφαση-πλαίσιο 2008/947/ΔΕΥ, και ιδίως το άρθρο 17 παράγραφος 4,
 - δ) την απόφαση-πλαίσιο 2009/829/ΔΕΥ, και ιδίως το άρθρο 19 παράγραφος 4,
 - ε) την οδηγία 2011/99/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁴³⁾, και ιδίως το άρθρο 6 παράγραφος 4,
 - στ) τον κανονισμό (ΕΕ) 2018/1805, και ιδίως το άρθρο 33 παράγραφος 1.

2. Όταν η αρμόδια αρχή κράτους μέλους ζητεί (η «αιτούσα αρμόδια αρχή») την ακρόαση υπόπτου, κατηγορουμένου ή καταδικασθέντος, ή θιγομένου, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 10 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1805, που δεν είναι ύποπτος ή κατηγορούμενος ή καταδικασθείς σε άλλο κράτος μέλος σε διαδικασία δυνάμει των νομικών πράξεων που απαριθμούνται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, η αρμόδια αρχή του εν λόγω άλλου κράτους μέλους (η «αρμόδια αρχή προς την οποία απευθύνεται το αίτημα») επιτρέπει τη συμμετοχή των προσώπων αυτών στην ακροαματική διαδικασία μέσω βιντεοδιάσκεψης ή άλλης τεχνολογίας εξ αποστάσεως επικοινωνίας, υπό την προϋπόθεση ότι:

- α) οι ιδιαίτερες περιστάσεις της υπόθεσης δικαιολογούν τη χρήση της εν λόγω τεχνολογίας· και
- β) ο ύποπτος ή κατηγορούμενος ή καταδικασθείς ή ο θιγόμενος έχει συγκατατεθεί για τη χρήση βιντεοδιάσκεψης ή άλλης τεχνολογίας εξ αποστάσεως επικοινωνίας για τη συγκεκριμένη ακρόαση σύμφωνα με τις απαιτήσεις που αναφέρονται στο δεύτερο, τρίτο και τέταρτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου.

Πριν δώσει τη συγκατάθεσή του για τη χρήση βιντεοδιάσκεψης ή άλλης τεχνολογίας εξ αποστάσεως επικοινωνίας, ο ύποπτος ή ο κατηγορούμενος έχει τη δυνατότητα να ζητήσει τη συμβουλή δικηγόρου σύμφωνα με την οδηγία 2013/48/ΕΕ. Οι αρμόδιες αρχές παρέχουν στο πρόσωπο που θα εξεταστεί πληροφορίες σχετικά με τον τρόπο διεξαγωγής της ακρόασης μέσω βιντεοδιάσκεψης ή άλλης τεχνολογίας εξ αποστάσεως επικοινωνίας, καθώς και σχετικά με τα δικονομικά του δικαιώματα, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος σε διερμηνεία και του δικαιώματος πρόσβασης σε δικηγόρο πριν δώσει τη συγκατάθεσή του.

Η συγκατάθεση παρέχεται οικειοθελώς και κατά τρόπο μη επιδεχόμενο αμφισβήτηση, η δε αιτούσα αρμόδια αρχή επαληθεύει τη συγκατάθεση πριν από την έναρξη της εν λόγω ακρόασης. Η επαλήθευση της συγκατάθεσης καταγράφεται στα πρακτικά της ακρόασης σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο του αιτούντος κράτους μέλους.

Με την επιφύλαξη της αρχής της δίκαιης δίκης και του δικαιώματος παροχής έννομης προστασίας σύμφωνα με το εθνικό δικονομικό δίκαιο, η αρμόδια αρχή μπορεί να αποφασίσει να μην ζητήσει τη συγκατάθεση των προσώπων που αναφέρονται στο στοιχείο β) του πρώτου εδαφίου της παρούσας παραγράφου εάν η αυτοπρόσωπη συμμετοχή σε ακρόαση αποδεικνύεται ότι συνιστά πραγματική και εμεστώσα ή προβλέψιμη σοβαρή απειλή για τη δημόσια ασφάλεια ή τη δημόσια υγεία.

3. Η αρμόδια αρχή προς την οποία απευθύνεται το αίτημα διασφαλίζει ότι τα πρόσωπα που αναφέρονται στην παράγραφο 2, συμπεριλαμβανομένων των ατόμων με αναπηρία, έχουν πρόσβαση στις υποδομές που απαιτούνται για τη χρήση βιντεοδιάσκεψης ή άλλης τεχνολογίας εξ αποστάσεως επικοινωνίας.

4. Το παρόν άρθρο δεν θίγει άλλες νομικές πράξεις της Ένωσης που προβλέπουν τη χρήση βιντεοδιάσκεψης ή άλλης τεχνολογίας εξ αποστάσεως επικοινωνίας σε ποινικές υποθέσεις.

5. Διασφαλίζεται το απόρρητο της επικοινωνίας μεταξύ υπόπτου, κατηγορουμένου ή καταδικασθέντος ή θιγομένου και του δικηγόρου του πριν από και κατά τη διάρκεια της ακρόασης μέσω βιντεοδιάσκεψης ή άλλης τεχνολογίας εξ αποστάσεως επικοινωνίας σύμφωνα με το ισχύον εθνικό δίκαιο.

⁽⁴²⁾ Απόφαση-πλαίσιο 2002/584/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 2002, για το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης και τις διαδικασίες παράδοσης μεταξύ των κρατών μελών (ΕΕ L 190 της 18.7.2002, σ. 1).

⁽⁴³⁾ Οδηγία 2011/99/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Δεκεμβρίου 2011, περί της ευρωπαϊκής εντολής προστασίας (ΕΕ L 338 της 21.12.2011, σ. 2).

6. Πριν από την ακρόαση παιδιού μέσω βιντεοδιάσκεψης ή άλλης τεχνολογίας εξ αποστάσεως επικοινωνίας, ενημερώνονται αμέσως οι ασκούντες τη γονική μέριμνα, όπως ορίζονται στο άρθρο 3 σημείο 2) της οδηγίας (ΕΕ) 2016/800 ή άλλος κατάλληλος ενήλικας κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 5 παράγραφος 2 της εν λόγω οδηγίας. Όταν αποφασίζει αν θα πραγματοποιήσει ακρόαση παιδιού μέσω βιντεοδιάσκεψης ή άλλης τεχνολογίας εξ αποστάσεως επικοινωνίας, η αρμόδια αρχή λαμβάνει υπόψη το βέλτιστο συμφέρον του παιδιού.

7. Όταν η καταγραφή των ακροάσεων προβλέπεται από το εθνικό δίκαιο κράτους μέλους για εσωτερικές υποθέσεις, οι ίδιοι κανόνες ισχύουν και για τις ακροάσεις που διεξάγονται μέσω βιντεοδιάσκεψης ή άλλης τεχνολογίας εξ αποστάσεως επικοινωνίας σε διασυνοριακές υποθέσεις. Το αιτούν κράτος μέλος λαμβάνει κατάλληλα μέτρα σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο για να διασφαλίσει ότι οι ακροάσεις καταγράφονται και αποθηκεύονται με ασφαλή τρόπο και δεν διαδίδονται δημόσια.

8. Υποπτος, κατηγορούμενος ή καταδικασθείς ή θιγόμενος έχει, σε περίπτωση παραβίασης των απαιτήσεων ή των εγγυήσεων που προβλέπονται στο παρόν άρθρο, τη δυνατότητα άσκησης πραγματικής προσφυγής, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο και με πλήρη σεβασμό του Χάρτη.

9. Με την επιφύλαξη των παραγράφων 1 έως 8, η διαδικασία για τη διεξαγωγή ακρόασης μέσω βιντεοδιάσκεψης ή άλλης τεχνολογίας εξ αποστάσεως επικοινωνίας ρυθμίζεται από το εθνικό δίκαιο του αιτούντος κράτους μέλους. Οι αιτούσες αρχές και οι αρμόδιες αρχές στις οποίες υποβάλλεται το αίτημα συμφωνούν για τις πρακτικές ρυθμίσεις της ακρόασης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ V

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΕΜΠΙΣΤΟΣΥΝΗΣ, ΝΟΜΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΕΓΓΡΑΦΩΝ ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΤΕΛΩΝ

Άρθρο 7

Ηλεκτρονικές υπογραφές και ηλεκτρονικές σφραγίδες

1. Το γενικό νομικό πλαίσιο για τη χρήση υπηρεσιών εμπιστοσύνης που θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 910/2014 εφαρμόζεται στην ηλεκτρονική επικοινωνία δυνάμει του παρόντος κανονισμού.

2. Όταν έγγραφο το οποίο διαβιβάζεται στο πλαίσιο ηλεκτρονικής επικοινωνίας βάσει του άρθρου 3 του παρόντος κανονισμού απαιτεί σφραγίδα ή υπογραφή σύμφωνα με τις νομικές πράξεις που απαριθμούνται στα παραρτήματα I και II του παρόντος κανονισμού, το έγγραφο φέρει εγκεκριμένη ηλεκτρονική σφραγίδα ή εγκεκριμένη ηλεκτρονική υπογραφή κατά τα οριζόμενα στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 910/2014.

3. Όταν έγγραφο το οποίο διαβιβάζεται στο πλαίσιο της ηλεκτρονικής επικοινωνίας στις περιπτώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 4 παράγραφος 2 του παρόντος κανονισμού απαιτεί την υπογραφή του προσώπου που διαβιβάζει το έγγραφο, το εν λόγω πρόσωπο ικανοποιεί την απαίτηση αυτή μέσω:

- α) ηλεκτρονικής ταυτοποίησης με υψηλό επίπεδο διασφάλισης όπως καθορίζεται στο άρθρο 8 παράγραφος 2 στοιχείο γ) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 910/2014, ή
- β) εγκεκριμένης ηλεκτρονικής υπογραφής όπως ορίζεται στο άρθρο 3 σημείο 12) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 910/2014.

Άρθρο 8

Νομικά αποτελέσματα των ηλεκτρονικών εγγράφων

Τα έγγραφα που διαβιβάζονται στο πλαίσιο ηλεκτρονικής επικοινωνίας δεν στερούνται νομικών αποτελεσμάτων ούτε χαρακτηρίζονται απαράδεκτα στο πλαίσιο διασυνοριακών δικαστικών διαδικασιών δυνάμει των νομικών πράξεων που απαριθμούνται στα παραρτήματα I και II αποκλειστικά και μόνο επειδή είναι σε ηλεκτρονική μορφή.

Άρθρο 9

Ηλεκτρονική καταβολή τελών

1. Τα κράτη μέλη μεριμνούν για τη δυνατότητα ηλεκτρονικής καταβολής των τελών, μεταξύ άλλων και από κράτη μέλη διαφορετικά του κράτους μέλους στο οποίο έχει την έδρα της η αρμόδια αρχή.

2. Τα τεχνικά μέσα για την ηλεκτρονική καταβολή των τελών συμμορφώνονται με τους ισχύοντες κανόνες περί προσβασιμότητας. Εφόσον τα διαθέσιμα μέσα για την ηλεκτρονική καταβολή τελών το επιτρέπουν, αυτά είναι προσβάσιμα μέσω του ευρωπαϊκού σημείου ηλεκτρονικής πρόσβασης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VI

ΔΙΑΔΙΚΑΣΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Άρθρο 10

Έκδοση εκτελεστικών πράξεων από την Επιτροπή

1. Η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστικές πράξεις σχετικά με το αποκεντρωμένο σύστημα ΤΠ που αναφέρεται στο άρθρο 3 παράγραφος 1 του παρόντος κανονισμού και το ευρωπαϊκό σημείο ηλεκτρονικής πρόσβασης που αναφέρεται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 του παρόντος κανονισμού καθορίζοντας τα ακόλουθα:
 - α) τις τεχνικές προδιαγραφές για τις μεθόδους επικοινωνίας με ηλεκτρονικά μέσα για τους σκοπούς του αποκεντρωμένου συστήματος ΤΠ·
 - β) τις τεχνικές προδιαγραφές των πρωτοκόλλων επικοινωνίας·
 - γ) τους στόχους που αφορούν την ασφάλεια των πληροφοριών και τα σχετικά τεχνικά μέτρα για τη διασφάλιση των ελάχιστων προτύπων ασφάλειας των πληροφοριών και υψηλό επίπεδο κυβερνοασφάλειας για την επεξεργασία και την κοινοποίηση πληροφοριών στο πλαίσιο του αποκεντρωμένου συστήματος ΤΠ·
 - δ) τους στόχους ελάχιστης διαθεσιμότητας και τις σχετικές ενδεχόμενες τεχνικές απαιτήσεις για τις υπηρεσίες που παρέχει το αποκεντρωμένο σύστημα ΤΠ·
 - ε) τα ψηφιακά διαδικαστικά πρότυπα, όπως ορίζονται στο άρθρο 3 παράγραφος 9 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/850·
 - στ) χρονοδιάγραμμα εφαρμογής που καθορίζει, μεταξύ άλλων, τις ημερομηνίες διαθεσιμότητας του λογισμικού εφαρμογής αναφοράς που αναφέρεται στο άρθρο 12 του παρόντος κανονισμού, την εγκατάστασή του από τις αρμόδιες αρχές και, κατά περίπτωση, την ολοκλήρωση των προσαρμογών στα εθνικά συστήματα ΤΠ που είναι αναγκαίες για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις που αναφέρονται στα στοιχεία α) έως ε) της παρούσας παραγράφου· και
 - ζ) τις τεχνικές προδιαγραφές για το ευρωπαϊκό σημείο ηλεκτρονικής πρόσβασης, συμπεριλαμβανομένων των μέσων που χρησιμοποιούνται για την ηλεκτρονική ταυτοποίηση του χρήστη στο υψηλό επίπεδο διασφάλισης, όπως καθορίζεται στο άρθρο 8 παράγραφος 2 στοιχείο γ) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 910/2014, και την περίοδο διατήρησης για την αποθήκευση πληροφοριών και εγγράφων.
2. Οι εκτελεστικές πράξεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 15 παράγραφος 2.
3. Οι εκτελεστικές πράξεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου εκδίδονται έως:
 - α) τις 17 Ιανουαρίου 2026 για τις νομικές πράξεις που απαριθμούνται στα σημεία 3 και 4 του παραρτήματος I και τις νομικές πράξεις που απαριθμούνται στα σημεία 1, 10 και 11 του παραρτήματος II·
 - β) τις 17 Ιανουαρίου 2027 για τις νομικές πράξεις που απαριθμούνται στα σημεία 1, 8, 9 και 10 του παραρτήματος I και τις νομικές πράξεις που απαριθμούνται στα σημεία 5 και 9 του παραρτήματος II·
 - γ) τις 17 Ιανουαρίου 2028 για τις νομικές πράξεις που απαριθμούνται στα σημεία 6, 11 και 12 του παραρτήματος I και τις νομικές πράξεις που απαριθμούνται στα σημεία 2, 3, 4 και 8 του παραρτήματος II· και
 - δ) τις 17 Ιανουαρίου 2029 για τις νομικές πράξεις που απαριθμούνται στα σημεία 2, 5, 7 και 13 του παραρτήματος I και τις νομικές πράξεις που απαριθμούνται στα σημεία 6 και 7 του παραρτήματος II.

Άρθρο 11

Κατάρτιση

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι παρέχεται στους ενδιαφερόμενους επαγγελματίες του τομέα της δικαιοσύνης και των αρμόδιων αρχών η κατάρτιση που χρειάζονται προκειμένου να χρησιμοποιούν αποτελεσματικά το αποκεντρωμένο σύστημα ΤΠ και να μεταχειρίζονται ορθά τις βιντεοδιασκέψεις ή άλλες τεχνολογίες εξ αποστάσεως επικοινωνίας. Με την επιφύλαξη της ανεξαρτησίας της δικαιοσύνης και των διαφορών στην οργάνωση του δικαστικού σώματος ανά την Ένωση και με τον δέοντα σεβασμό της ανεξαρτησίας του νομικού επαγγέλματος, τα κράτη μέλη ενθαρρύνουν αυτού του είδους την κατάρτιση για δικαστές, εισαγγελείς και άλλους επαγγελματίες στον τομέα της δικαιοσύνης.
2. Η Επιτροπή διασφαλίζει ότι η κατάρτιση των επαγγελματιών του τομέα της δικαιοσύνης στην αποδοτική αποτελεσματική χρήση του αποκεντρωμένου συστήματος ΤΠ συγκαταλέγεται στις προτεραιότητες της κατάρτισης που στηρίζεται από τα σχετικά χρηματοδοτικά προγράμματα της Ένωσης.

3. Τα κράτη μέλη ενθαρρύνουν τις αρχές να ανταλλάσσουν βέλτιστες πρακτικές σχετικά με τις βιντεοδιασκέψεις προκειμένου να περιορίζουν τα κόστη και να αυξάνουν την αποτελεσματικότητα.
4. Η Επιτροπή ενημερώνει τα κράτη μέλη σχετικά με τη δυνατότητα που τους παρέχεται να ζητούν επιχορηγήσεις για τη στήριξη των δραστηριοτήτων που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 3, στο πλαίσιο των σχετικών χρηματοδοτικών προγραμμάτων της Ένωσης.

Άρθρο 12

Λογισμικό εφαρμογής αναφοράς

1. Η Επιτροπή είναι υπεύθυνη για τη δημιουργία, την προσβασιμότητα, την ανάπτυξη και τη συντήρηση λογισμικού εφαρμογής αναφοράς, το οποίο τα κράτη μέλη μπορούν να επιλέξουν να εφαρμόζουν ως σύστημα υποστηρικτικών λειτουργιών αντί εθνικού συστήματος ΤΠ. Η δημιουργία, η ανάπτυξη και η συντήρηση του λογισμικού εφαρμογής αναφοράς χρηματοδοτούνται από τον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης.
2. Η Επιτροπή παρέχει, συντηρεί και υποστηρίζει το λογισμικό εφαρμογής αναφοράς σε δωρεάν βάση.
3. Το λογισμικό εφαρμογής αναφοράς προσφέρει κοινή διεπαφή για επικοινωνία με άλλα εθνικά συστήματα ΤΠ.

Άρθρο 13

Δαπάνες για το αποκεντρωμένο σύστημα ΤΠ, το ευρωπαϊκό σημείο ηλεκτρονικής πρόσβασης και τα εθνικά συστήματα ΤΠ

1. Κάθε κράτος μέλος ή οντότητα που χειρίζεται εγκεκριμένο σημείο πρόσβασης e-CODEX, όπως ορίζεται στο άρθρο 3 σημείο 4) του κανονισμού (ΕΕ) 2022/850 αναλαμβάνει τις δαπάνες εγκατάστασης, λειτουργίας και συντήρησης των σημείων πρόσβασης του αποκεντρωμένου συστήματος ΤΠ για τα οποία είναι αρμόδιο (-α).
2. Κάθε κράτος μέλος ή οντότητα που χειρίζεται εγκεκριμένο σημείο πρόσβασης e-CODEX, όπως ορίζεται στο άρθρο 3 σημείο 4) του κανονισμού (ΕΕ) 2022/850 αναλαμβάνει τις δαπάνες εγκατάστασης και προσαρμογής των σχετικών εθνικών ή, εφόσον υπάρχουν, άλλων συστημάτων ΤΠ ώστε να τα καθιστά διαλειτουργικά με τα σημεία πρόσβασης, και αναλαμβάνει τις δαπάνες διαχείρισης, λειτουργίας και συντήρησης των εν λόγω συστημάτων.
3. Η Επιτροπή ενημερώνει τα κράτη μέλη σχετικά με τη δυνατότητα που τους παρέχεται να ζητούν επιχορηγήσεις για τη στήριξη των δραστηριοτήτων που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2, στο πλαίσιο των σχετικών χρηματοδοτικών προγραμμάτων της Ένωσης.
4. Τα όργανα και οι οργανισμοί της Ένωσης αναλαμβάνουν τις δαπάνες εγκατάστασης, λειτουργίας και συντήρησης των στοιχείων του αποκεντρωμένου συστήματος ΤΠ υπό την ευθύνη τους.
5. Τα όργανα και οι οργανισμοί της Ένωσης αναλαμβάνουν τις δαπάνες εγκατάστασης και προσαρμογής των οικείων συστημάτων διαχείρισης υποθέσεων, ώστε να είναι διαλειτουργικά με τα σημεία πρόσβασης, και αναλαμβάνουν τις δαπάνες διαχείρισης, λειτουργίας και συντήρησης των εν λόγω συστημάτων.
6. Η Επιτροπή βαρύνεται με όλες τις δαπάνες που σχετίζονται με το ευρωπαϊκό σημείο ηλεκτρονικής πρόσβασης.

Άρθρο 14

Προστασία των διαβιβαζόμενων πληροφοριών

1. Η αρμόδια αρχή θεωρείται υπεύθυνος επεξεργασίας κατά την έννοια των κανονισμών (ΕΕ) 2016/679 και (ΕΕ) 2018/1725 ή της οδηγίας (ΕΕ) 2016/680 όσον αφορά την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που αποστέλλονται ή λαμβάνονται μέσω του αποκεντρωμένου συστήματος ΤΠ.
2. Η Επιτροπή θεωρείται υπεύθυνος επεξεργασίας κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1725 όσον αφορά την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από το ευρωπαϊκό σημείο ηλεκτρονικής πρόσβασης.
3. Οι αρμόδιες αρχές διασφαλίζουν ότι οι πληροφορίες που διαβιβάζονται στο πλαίσιο διασυνοριακών δικαστικών διαδικασιών σε άλλη αρμόδια αρχή και οι οποίες θεωρούνται εμπιστευτικές δυνάμει του δικαίου του κράτους μέλους από το οποίο αποστέλλονται οι πληροφορίες υπόκεινται στους κανόνες περί εμπιστευτικότητας που ορίζονται στο ενωσιακό δίκαιο και στο εθνικό δίκαιο του κράτους μέλους στο οποίο αποστέλλονται οι πληροφορίες.

Άρθρο 15

Διαδικασία επιτροπής

1. Η Επιτροπή επικουρείται από επιτροπή. Η εν λόγω επιτροπή αποτελεί επιτροπή κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.
2. Όταν γίνεται παραπομπή στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζεται το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

Άρθρο 16

Παρακολούθηση και αξιολόγηση

1. Τέσσερα έτη από την έναρξη ισχύος της εκτελεστικής πράξης που αναφέρεται στο άρθρο 10 παράγραφος 3 στοιχείο δ) και, στη συνέχεια, κάθε πέντε έτη, η Επιτροπή διενεργεί αξιολόγηση του παρόντος κανονισμού και υποβάλλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο συνοδευόμενη από πληροφορίες που έχουν παράσχει τα κράτη μέλη στην Επιτροπή, καθώς και πληροφορίες που έχει συλλέξει η ίδια. Η Επιτροπή περιλαμβάνει επίσης αξιολόγηση της επίδρασης της ηλεκτρονικής επικοινωνίας στην ισότητα των όπλων στο πλαίσιο διασυνοριακών αστικών και ποινικών διαδικασιών. Η Επιτροπή αξιολογεί ιδίως την εφαρμογή του άρθρου 5. Με βάση αυτή την αξιολόγηση, η Επιτροπή υποβάλλει, εάν συντρέχει περίπτωση, νομοθετική πρόταση που υποχρεώνει τα κράτη μέλη να διαθέτουν βιντεοδιάσκεψη ή άλλη τεχνολογία εξ αποστάσεως επικοινωνίας, προσδιορίζοντας τη σχετική τεχνολογία και τα πρότυπα διαλειτουργικότητας και καθιερώνοντας δικαστική συνεργασία με σκοπό να παρέχεται στους διαδικούς πρόσβαση στις υποδομές που απαιτούνται για τη χρήση βιντεοδιάσκεψης ή άλλης τεχνολογίας εξ αποστάσεως επικοινωνίας στις εγκαταστάσεις των αρμόδιων αρχών του κράτους μέλους στο οποίο βρίσκεται ένας διάδικος.
2. Εάν δεν εφαρμόζεται ισοδύναμη διαδικασία κοινοποίησης δυνάμει άλλων νομικών πράξεων της Ένωσης, τα κράτη μέλη παρέχουν στην Επιτροπή σε ετήσια βάση τις ακόλουθες πληροφορίες, που χρησιμεύουν στην αξιολόγηση της λειτουργίας και της εφαρμογής του παρόντος κανονισμού:
 - α) τρία έτη από την ημερομηνία έναρξης ισχύος κάθε μίας από τις εκτελεστικές πράξεις που αναφέρονται στο άρθρο 10 παράγραφος 3, τις δαπάνες στις οποίες προέβησαν για την εγκατάσταση ή την προσαρμογή των οικείων εθνικών τους συστημάτων ΤΠ ώστε να καταστούν διαλειτουργικά με τα σημεία πρόσβασης·
 - β) τρία έτη από την έναρξη ισχύος κάθε μίας από τις εκτελεστικές πράξεις που αναφέρονται στο άρθρο 10 παράγραφος 3 στοιχείο β), τη διάρκεια της πρωτοβάθμιας δικαστικής διαδικασίας, από την παραλαβή της αίτησης από την αρμόδια αρχή έως την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης, σύμφωνα με τις νομικές πράξεις που απαριθμούνται στα σημεία 3, 4 και 9 του παραρτήματος Ι, εφόσον υπάρχουν οι πληροφορίες αυτές·
 - γ) τρία έτη από την ημερομηνία έναρξης ισχύος κάθε μίας από τις εκτελεστικές πράξεις που αναφέρονται στο άρθρο 10 παράγραφος 3, το χρονικό διάστημα που χρειάζεται για τη διαβίβαση πληροφοριών σχετικά με την απόφαση αναγνώρισης και εκτέλεσης δικαστικής απόφασης ή, αν δεν συντρέχει η περίπτωση αυτή, για τη διαβίβαση πληροφοριών των αποτελεσμάτων της εκτέλεσης της εν λόγω δικαστικής απόφασης, σύμφωνα με τις νομικές πράξεις που απαριθμούνται στα σημεία 1 έως 7 και 9 έως 11 του παραρτήματος ΙΙ, ομαδοποιημένων ανά αντίστοιχη νομική πράξη, εφόσον υπάρχουν τα στοιχεία αυτά·
 - δ) τρία έτη από την ημερομηνία έναρξης ισχύος κάθε μίας από τις εκτελεστικές πράξεις που αναφέρονται στο άρθρο 10 παράγραφος 3, τον αριθμό των αιτήσεων που διαβιβάστηκαν μέσω του αποκεντρωμένου συστήματος ΤΠ σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφοι 1 και 2, εφόσον υπάρχουν οι πληροφορίες αυτές.
3. Με σκοπό να συγκροτηθεί ένα υπόδειγμα, κάθε κράτος μέλος αναθέτει σε μία ή περισσότερες αρμόδιες αρχές να συλλέγουν τα δεδομένα σχετικά με τον αριθμό των ακροάσεων που διεξήγαγαν οι ίδιες, στις οποίες χρησιμοποιήθηκε βιντεοδιάσκεψη ή άλλη τεχνολογία εξ αποστάσεως επικοινωνίας σύμφωνα με τα άρθρα 5 και 6. Τα δεδομένα αυτά παρέχονται στην Επιτροπή από τις 2 Μαΐου 2026.
4. Το λογισμικό εφαρμογής αναφοράς, και, όταν υπάρχει σχετικός εξοπλισμός, το εθνικό σύστημα υποστηρικτικών λειτουργιών, προβλέπεται να συλλέγει τα δεδομένα που αναφέρονται στην παράγραφο 2 στοιχεία β), γ) και δ) και να τα διαβιβάζει στην Επιτροπή σε ετήσια βάση.
5. Τα κράτη μέλη καταβάλλουν κάθε δυνατή προσπάθεια ώστε να συλλέγουν τα δεδομένα που αναφέρονται στην παράγραφο 2 στοιχεία β), γ) και δ).

Άρθρο 17

Πληροφορίες που πρέπει να κοινοποιούνται στην Επιτροπή

1. Τα κράτη μέλη κοινοποιούν στην Επιτροπή, έως τις 17 Ιουλίου 2024, τις ακόλουθες πληροφορίες με σκοπό να τις καθιστά διαθέσιμες μέσω της διαδικτυακής πύλης της ευρωπαϊκής ηλεκτρονικής δικαιοσύνης:

- α) τα στοιχεία των εθνικών πυλών ΤΠ, κατά περίπτωση·
- β) περιγραφή των εθνικών νόμων και διαδικασιών που ισχύουν για τη βιντεοδιάσκεψη σύμφωνα με τα άρθρα 5 και 6·
- γ) πληροφορίες σχετικά με τα τέλη που οφείλονται·
- δ) λεπτομέρειες σχετικά με τις διαθέσιμες μεθόδους ηλεκτρονικής καταβολής των τελών που οφείλονται σε διασυνοριακές υποθέσεις·
- ε) τις αρχές που είναι αρμόδιες δυνάμει των νομικών πράξεων που απαριθμούνται στα παραρτήματα I και II και οι οποίες δεν έχουν ήδη κοινοποιηθεί στην Επιτροπή σύμφωνα με τις εν λόγω νομικές πράξεις.

Τα κράτη μέλη κοινοποιούν αμελλητί στην Επιτροπή τυχόν αλλαγές σε σχέση με τις πληροφορίες που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο.

2. Τα κράτη μέλη γνωστοποιούν στην Επιτροπή εάν είναι σε θέση να εφαρμόσουν το άρθρο 5 ή 6 ή να θέσουν σε λειτουργία το αποκεντρωμένο σύστημα ΤΠ νωρίτερα από ό,τι απαιτείται από τον παρόντα κανονισμό. Η Επιτροπή καθιστά τις πληροφορίες αυτές διαθέσιμες σε ηλεκτρονική μορφή, ιδίως μέσω της διαδικτυακής πύλης της ευρωπαϊκής ηλεκτρονικής δικαιοσύνης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VII

ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΕ ΑΣΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ

Άρθρο 18

Τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 805/2004

Στο άρθρο 13 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 805/2004, προστίθεται το ακόλουθο στοιχείο:

- «ε) με ηλεκτρονική επίδοση ή κοινοποίηση κατά τα προβλεπόμενα στα άρθρα 19 και 19α του κανονισμού (ΕΕ) 2020/1784 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (*).

(*) Κανονισμός (ΕΕ) 2020/1784 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Νοεμβρίου 2020, περί επιδόσεως και κοινοποίησεως στα κράτη μέλη δικαστικών και εξωδικών πράξεων σε αστικές ή εμπορικές υποθέσεις (“επίδοση ή κοινοποίηση πράξεων”) (ΕΕ L 405 της 2.12.2020, σ. 40).».

Άρθρο 19

Τροποποιήσεις του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1896/2006

Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1896/2006 τροποποιείται ως εξής:

- 1) Στο άρθρο 7, η παράγραφος 5 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«5. Η αίτηση υποβάλλεται με τα μέσα ηλεκτρονικής επικοινωνίας που προβλέπονται στο άρθρο 4 του κανονισμού (ΕΕ) 2023/2844 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (*), εγγράφως ή με άλλα μέσα επικοινωνίας, συμπεριλαμβανομένων των ηλεκτρονικών μέσων, που είναι αποδεκτά από το κράτος μέλος προέλευσης και διαθέσιμα στο δικαστήριο.

(*) Κανονισμός (ΕΕ) 2023/2844 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Δεκεμβρίου 2023, για την ψηφιοποίηση της δικαστικής συνεργασίας και της πρόσβασης στη δικαιοσύνη σε διασυνοριακές αστικές, εμπορικές και ποινικές υποθέσεις, και για την τροποποίηση ορισμένων πράξεων στον τομέα της δικαστικής συνεργασίας (ΕΕ L, 2023/2844, 27.12.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2844/oj>).».

- 2) Στο άρθρο 7 παράγραφος 6, το πρώτο εδάφιο αντικαθίσταται από το εξής κείμενο:

«Η αίτηση πρέπει να υπογράφεται από τον αιτούντα ή, κατά περίπτωση, από τον αντιπρόσωπο του αιτούντα. Όταν η αίτηση υποβάλλεται ηλεκτρονικά σύμφωνα με την παράγραφο 5 του παρόντος άρθρου, η απαίτηση υπογραφής της αίτησης ικανοποιείται σύμφωνα με το άρθρο 7 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) 2023/2844. Η ηλεκτρονική υπογραφή αναγνωρίζεται στο κράτος μέλος προέλευσης και δεν μπορεί να υποβληθεί σε επιπλέον προϋποθέσεις.»

- 3) Στο άρθρο 13, προστίθεται η ακόλουθη παράγραφος:

«Η ευρωπαϊκή διαταγή πληρωμής μπορεί να επιδίδεται ή να κοινοποιείται στον καθού με ηλεκτρονικά μέσα επίδοσης ή κοινοποίησης που προβλέπονται στα άρθρα 19 και 19α του κανονισμού (ΕΕ) 2020/1784 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (*).

(*) Κανονισμός (ΕΕ) 2020/1784 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Νοεμβρίου 2020, περί επιδόσεως και κοινοποιήσεως στα κράτη μέλη δικαστικών και εξωδίκων πράξεων σε αστικές ή εμπορικές υποθέσεις («επίδοση ή κοινοποίηση πράξεων») (ΕΕ L 405 της 2.12.2020, σ. 40).».

- 4) Το άρθρο 16 τροποποιείται ως εξής:

- α) η παράγραφος 4 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«4. Η δήλωση αντιρρήσεων υποβάλλεται με τα μέσα ηλεκτρονικής επικοινωνίας που προβλέπονται στο άρθρο 4 του κανονισμού (ΕΕ) 2023/2844, εγγράφως ή με άλλα μέσα επικοινωνίας, συμπεριλαμβανομένων των ηλεκτρονικών μέσων, που είναι αποδεκτά από το κράτος μέλος προέλευσης και διαθέσιμα στο δικαστήριο προέλευσης.»

- β) στην παράγραφο 5, το πρώτο εδάφιο αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Η δήλωση αντιρρήσεων υπογράφεται από τον καθού ή, κατά περίπτωση, από τον αντιπρόσωπό του. Όταν η δήλωση αντιρρήσεων υποβάλλεται ηλεκτρονικά σύμφωνα με την παράγραφο 4 του παρόντος άρθρου, η απαίτηση υπογραφής της δήλωσης αντιρρήσεων ικανοποιείται σύμφωνα με το άρθρο 7 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) 2023/2844. Η ηλεκτρονική υπογραφή αναγνωρίζεται στο κράτος μέλος προέλευσης και δεν μπορεί να υποβληθεί σε επιπλέον προϋποθέσεις.»

Άρθρο 20

Τροποποιήσεις του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 861/2007

Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 861/2007 τροποποιείται ως εξής:

- 1) Στο άρθρο 4, η παράγραφος 1 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«1. Ο ενάγων κινεί την ευρωπαϊκή διαδικασία μικροδιαφορών με τη συμπλήρωση του τυποποιημένου εντύπου αγωγής Α που περιλαμβάνεται στο παράρτημα Ι του παρόντος κανονισμού, και με την απευθείας κατάθεσή του στο δικαστήριο που έχει δικαιοδοσία ταχυδρομικώς, με τα μέσα ηλεκτρονικής επικοινωνίας που προβλέπονται στο άρθρο 4 του κανονισμού (ΕΕ) 2023/2844 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (*), ή με οποιοδήποτε άλλο μέσο επικοινωνίας, όπως τηλεομοιοτυπία ή ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, εφόσον είναι αποδεκτό στο κράτος μέλος στο οποίο κινείται η διαδικασία. Το έντυπο της αγωγής περιλαμβάνει περιγραφή των αποδεικτικών στοιχείων που στηρίζουν την αξίωση και συνοδεύεται, κατά περίπτωση, από τα σχετικά δικαιολογητικά.

(*) Κανονισμός (ΕΕ) 2023/2844 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Δεκεμβρίου 2023, για την ψηφιοποίηση της δικαστικής συνεργασίας και της πρόσβασης στη δικαιοσύνη σε διασυνοριακές αστικές, εμπορικές και ποινικές υποθέσεις, και για την τροποποίηση ορισμένων πράξεων στον τομέα της δικαστικής συνεργασίας (ΕΕ L, 2023/2844, 27.12.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2844/oj>).».

- 2) Στο άρθρο 13 παράγραφος 1, το στοιχείο α) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«α) ταχυδρομικώς».

3) Στο άρθρο 13 παράγραφος 1, το στοιχείο β) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«β) με ηλεκτρονική επίδοση ή κοινοποίηση κατά τα προβλεπόμενα στα άρθρα 19 και 19α του κανονισμού (ΕΕ) 2020/1784 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (*)· ή

(*) Κανονισμός (ΕΕ) 2020/1784 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Νοεμβρίου 2020, περί επιδόσεως και κοινοποιήσεως στα κράτη μέλη δικαστικών και εξωδίκων πράξεων σε αστικές ή εμπορικές υποθέσεις (“επίδοση ή κοινοποίηση πράξεων”) (ΕΕ L 405 της 2.12.2020, σ. 40).».

4) Στο άρθρο 13 παράγραφος 1, προστίθεται το ακόλουθο στοιχείο:

«γ) μέσω του ευρωπαϊκού σημείου ηλεκτρονικής πρόσβασης που θεσπίζεται δυνάμει του άρθρου 4 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2023/2844, υπό την προϋπόθεση ότι ο παραλήπτης έχει δώσει εκ των προτέρων ρητή συγκατάθεση για τη χρήση αυτού του μέσου για την επίδοση εγγράφων στο πλαίσιο της οικείας ευρωπαϊκής διαδικασίας μικροδιαφορών.».

5) Στο άρθρο 13, η παράγραφος 2 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«2. Όλες οι επικοινωνίες που δεν αναφέρονται στην παράγραφο 1 μεταξύ του δικαστηρίου και των διαδίκων ή άλλων προσώπων που συμμετέχουν στη διαδικασία διεξάγονται είτε:

α) με ηλεκτρονικά μέσα που πιστοποιούνται με απόδειξη παραλαβής, εφόσον τα μέσα αυτά είναι τεχνικά διαθέσιμα και αποδεκτά σύμφωνα με τους δικονομικούς κανόνες του κράτους μέλους στο οποίο διεξάγεται η σχετική ευρωπαϊκή διαδικασία μικροδιαφορών, υπό την προϋπόθεση ότι ο διάδικος ή το ενδιαφερόμενο πρόσωπο έχει αποδεχθεί εκ των προτέρων αυτά τα μέσα επικοινωνίας ή, κατά τους δικονομικούς κανόνες του κράτους μέλους στο οποίο ο εν λόγω διάδικος ή το πρόσωπο έχει την κατοικία ή τη συνήθη διαμονή του, υπέχει νομική υποχρέωση να αποδεχθεί τα εν λόγω μέσα επικοινωνίας, ή

β) με τα μέσα ηλεκτρονικής επικοινωνίας που προβλέπονται στο άρθρο 4 του κανονισμού (ΕΕ) 2023/2844.».

6) Στο άρθρο 15α, η παράγραφος 2 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«2. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οι διάδικοι έχουν τη δυνατότητα ηλεκτρονικής πληρωμής των δικαστικών εξόδων με μέσα εξ αποστάσεως πληρωμής, τα οποία επιτρέπουν επίσης στους διαδίκους να πραγματοποιήσουν την πληρωμή από οποιοδήποτε άλλο κράτος μέλος από το κράτος μέλος της έδρας του δικαστηρίου, σύμφωνα με το άρθρο 9 του κανονισμού (ΕΕ) 2023/2844.».

Άρθρο 21

Τροποποιήσεις του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 606/2013

Ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 606/2013 τροποποιείται ως εξής:

1) Στο άρθρο 8 παράγραφος 2, το πρώτο εδάφιο αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Όταν το πρόσωπο που συνιστά απειλή διαμένει στο κράτος μέλος προέλευσης, η γνωστοποίηση πραγματοποιείται σύμφωνα με το δικαίο του εν λόγω κράτους μέλους. Όταν το πρόσωπο που συνιστά απειλή διαμένει σε κράτος μέλος διαφορετικό από το κράτος μέλος προέλευσης, η γνωστοποίηση πραγματοποιείται με συστημένη επιστολή με απόδειξη παραλαβής ή με άλλο αντίστοιχο μέσο ή με τα ηλεκτρονικά μέσα επίδοσης ή κοινοποίησης που προβλέπονται στα άρθρα 19 και 19α του κανονισμού (ΕΕ) 2020/1784 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (*). Όταν το πρόσωπο που συνιστά απειλή διαμένει σε τρίτη χώρα, η γνωστοποίηση πραγματοποιείται με συστημένη επιστολή με απόδειξη παραλαβής ή με άλλο αντίστοιχο μέσο.

(*) Κανονισμός (ΕΕ) 2020/1784 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Νοεμβρίου 2020, περί επιδόσεως και κοινοποιήσεως στα κράτη μέλη δικαστικών και εξωδίκων πράξεων σε αστικές ή εμπορικές υποθέσεις (“επίδοση ή κοινοποίηση πράξεων”) (ΕΕ L 405 της 2.12.2020, σ. 40).».

2) Στο άρθρο 11 παράγραφος 4, το πρώτο εδάφιο αντικαθίσταται από το εξής κείμενο:

«Όταν το πρόσωπο που συνιστά απειλή διαμένει στο κράτος μέλος όπου απευθύνεται το προστατευόμενο πρόσωπο, η γνωστοποίηση πραγματοποιείται σύμφωνα με το δικαίο του εν λόγω κράτους μέλους. Όταν το πρόσωπο που συνιστά απειλή διαμένει σε κράτος μέλος διαφορετικό από το κράτος μέλος όπου απευθύνεται το προστατευόμενο πρόσωπο, η γνωστοποίηση πραγματοποιείται με συστημένη επιστολή με απόδειξη παραλαβής ή με άλλο αντίστοιχο μέσο ή με τα ηλεκτρονικά μέσα επίδοσης ή κοινοποίησης που προβλέπονται στα άρθρα 19 και 19α του κανονισμού (ΕΕ) 2020/1784. Όταν το πρόσωπο που συνιστά απειλή διαμένει σε τρίτη χώρα, η γνωστοποίηση πραγματοποιείται με συστημένη επιστολή με απόδειξη παραλαβής ή με άλλο αντίστοιχο μέσο.».

Άρθρο 22

Τροποποιήσεις του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 655/2014

Ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 655/2014 τροποποιείται ως εξής:

- 1) Στο άρθρο 8, η παράγραφος 4 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«4. Η αίτηση και τα δικαιολογητικά έγγραφα μπορούν να υποβληθούν με οιοδήποτε μέσο επικοινωνίας, περιλαμβανομένων των ηλεκτρονικών μέσων, το οποίο γίνεται αποδεκτό κατά τους διονομικούς κανόνες του κράτους μέλους στο οποίο υποβάλλεται η αίτηση, ή με τα μέσα ηλεκτρονικής επικοινωνίας που προβλέπονται στο άρθρο 4 του κανονισμού (ΕΕ) 2023/2844 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (*).

(*) Κανονισμός (ΕΕ) 2023/2844 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Δεκεμβρίου 2023, για την ψηφιοποίηση της δικαστικής συνεργασίας και της πρόσβασης στη δικαιοσύνη σε διασυνοριακές αστικές, εμπορικές και ποινικές υποθέσεις, και για την τροποποίηση ορισμένων πράξεων στον τομέα της δικαστικής συνεργασίας (ΕΕ L, 2023/2844, 27.12.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2844/oj>).».

- 2) Στο άρθρο 17, η παράγραφος 5 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«5. Η επί της αιτήσεως απόφαση γνωστοποιείται στον δανειστή με τη διαδικασία που προβλέπει το δίκαιο του κράτους μέλους προέλευσης για ισοδύναμες εθνικές διαταγές ή με τα μέσα ηλεκτρονικής επικοινωνίας που προβλέπονται στο άρθρο 4 του κανονισμού (ΕΕ) 2023/2844».

- 3) Το άρθρο 29 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 29

Διαβίβαση εγγράφων

1. Όπου ο παρών κανονισμός προβλέπει τη διαβίβαση εγγράφων κατά το παρόν άρθρο, τα έγγραφα διαβιβάζονται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2023/2844 όσον αφορά την επικοινωνία μεταξύ αρχών, ή με κάθε πρόσφορο μέσο, στην περίπτωση επικοινωνίας από δανειστές, υπό την προϋπόθεση ότι το περιεχόμενο του εγγράφου που παραλαμβάνεται αντιστοιχεί ακριβώς προς εκείνο του εγγράφου που διαβιβάστηκε και ότι όλες οι πληροφορίες που περιέχει είναι ευανάγνωστες.

2. Το δικαστήριο ή η αρχή που παραλαμβάνει έγγραφα σύμφωνα με την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου αποστέλλει, εντός της επόμενης εργάσιμης ημέρας από την ημέρα παραλαβής:

- α) βεβαίωση παραλαβής στην αρχή που διαβίβασε τα έγγραφα, σύμφωνα με το άρθρο 3 του κανονισμού (ΕΕ) 2023/2844· ή
- β) βεβαίωση παραλαβής στον δανειστή ή την τράπεζα που διαβίβασε τα έγγραφα με το ταχύτερο δυνατό μέσο διαβίβασης.

Το δικαστήριο ή η αρχή που παραλαμβάνει έγγραφα κατά την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου χρησιμοποιεί το τυποποιημένο έντυπο βεβαίωσης παραλαβής που έχει καταρτισθεί με εκτελεστική πράξη εκδιδόμενη σύμφωνα με τη συμβουλευτική διαδικασία στην οποία παραπέμπει το άρθρο 52 παράγραφος 2.».

- 4) Το άρθρο 36 τροποποιείται ως εξής:

- α) Η παράγραφος 1 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«1. Το ένδικο βοήθημα των άρθρων 33, 34 ή 35 υποβάλλεται μέσω του σχετικού εντύπου που έχει καταρτισθεί με εκτελεστική πράξη εκδιδόμενη σύμφωνα με τη συμβουλευτική διαδικασία στην οποία παραπέμπει το άρθρο 52 παράγραφος 2.

Η υποβολή της αίτησης μπορεί να γίνει ανά πάσα στιγμή και:

- α) με κάθε μέσο επικοινωνίας, περιλαμβανομένων των ηλεκτρονικών μέσων, το οποίο είναι αποδεκτό κατά τους διονομικούς κανόνες του κράτους μέλους στο οποίο κατατίθεται η αίτηση· ή
- β) με τα μέσα ηλεκτρονικής επικοινωνίας που προβλέπονται στο άρθρο 4 του κανονισμού (ΕΕ) 2023/2844.».

β) Η παράγραφος 3 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«3. Εκτός αν η αίτηση υποβλήθηκε από τον οφειλέτη δυνάμει του άρθρου 34 παράγραφος 1 στοιχείο α) ή δυνάμει του άρθρου 35 παράγραφος 3, η απόφαση επί της αίτησης εκδίδεται αφού δοθεί και στα δύο μέρη η ευκαιρία να προβάλουν τους ισχυρισμούς τους, μεταξύ άλλων με τα κατάλληλα μέσα τεχνολογιών επικοινωνίας τα οποία προβλέπει και αποδέχεται το εθνικό δίκαιο των οικείων κρατών μελών ή με τα μέσα ηλεκτρονικής επικοινωνίας που προβλέπονται βάσει του κανονισμού (ΕΕ) 2023/2844.».

Άρθρο 23

Τροποποιήσεις του κανονισμού (ΕΕ) 2015/848

Ο κανονισμός (ΕΕ) 2015/848 τροποποιείται ως εξής:

1) Στο άρθρο 42 παράγραφος 3, η πρώτη περίοδος αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Η συνεργασία της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου πραγματοποιείται σύμφωνα με το άρθρο 3 του κανονισμού (ΕΕ) 2023/2844 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (*).

(*) Κανονισμός (ΕΕ) 2023/2844 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Δεκεμβρίου 2023, για την ψηφιοποίηση της δικαστικής συνεργασίας και της πρόσβασης στη δικαιοσύνη σε διασυνοριακές αστικές, εμπορικές και ποινικές υποθέσεις, και για την τροποποίηση ορισμένων πράξεων στον τομέα της δικαστικής συνεργασίας (ΕΕ L, 2023/2844, 27.12.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2844/oj>).».

2) Το άρθρο 53 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

Άρθρο 53

Δικαίωμα αναγγελίας των απαιτήσεων

Κάθε αλλοδαπός πιστωτής δύναται να αναγγέλλει τις απαιτήσεις του στο πλαίσιο της διαδικασίας αφερεγγυότητας με οποιοδήποτε μέσο επικοινωνίας, που γίνεται δεκτό από το κράτος έναρξης της διαδικασίας, ή με τα μέσα ηλεκτρονικής επικοινωνίας που προβλέπονται στο άρθρο 4 του κανονισμού (ΕΕ) 2023/2844.

Η εκπροσώπηση από δικηγόρο ή εκπρόσωπο άλλου νομικού επαγγέλματος δεν είναι υποχρεωτική όταν αφορά μόνο την αναγγελία των απαιτήσεων.»

3) Στο άρθρο 57 παράγραφος 3, η πρώτη περίοδος αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Η συνεργασία της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου πραγματοποιείται σύμφωνα με το άρθρο 3 του κανονισμού (ΕΕ) 2023/2844.».

Άρθρο 24

Τροποποιήσεις του κανονισμού (ΕΕ) 2020/1784

Ο κανονισμός (ΕΕ) 2020/1784 τροποποιείται ως εξής:

1) Στο άρθρο 12, η παράγραφος 7 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«7. Για τους σκοπούς των παραγράφων 1 και 2, οι διπλωματικοί ή προξενικοί πράκτορες, σε περιπτώσεις όπου η επίδοση ή κοινοποίηση πραγματοποιείται σύμφωνα με το άρθρο 17 και η αρχή ή πρόσωπο, σε περιπτώσεις όπου η επίδοση ή η κοινοποίηση πραγματοποιείται σύμφωνα με το άρθρο 18, 19, 19α ή 20, ενημερώνουν τον παραλήπτη ότι αυτός μπορεί να αρνηθεί την προς επίδοση ή κοινοποίηση πράξη και ότι είτε το έντυπο IB του παραρτήματος I είτε η γραπτή δήλωση άρνησης πρέπει να αποσταλεί στους συγκεκριμένους πράκτορες ή αρχή ή πρόσωπο, αντιστοίχως.».

- 2) Στο άρθρο 13, η παράγραφος 3 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«3. Το παρόν άρθρο εφαρμόζεται επίσης στους άλλους τρόπους διαβίβασης και επίδοσης ή κοινοποίησης δικαστικών πράξεων που προβλέπονται στο τμήμα 2, εξαιρουμένου του άρθρου 19α.»

- 3) Προστίθεται το ακόλουθο άρθρο:

«Άρθρο 19α

Ηλεκτρονική επίδοση ή κοινοποίηση μέσω του ευρωπαϊκού σημείου ηλεκτρονικής πρόσβασης

1. Η επίδοση ή κοινοποίηση δικαστικών πράξεων μπορεί να γίνεται απευθείας σε πρόσωπο που έχει γνωστή διεύθυνση για επίδοση ή κοινοποίηση σε άλλο κράτος μέλος, μέσω του ευρωπαϊκού σημείου ηλεκτρονικής πρόσβασης που θεσπίζεται δυνάμει του άρθρου 4 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2023/2844 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (*), υπό την προϋπόθεση ότι ο παραλήπτης έχει δώσει εκ των προτέρων τη ρητή συναίνεσή του για τη χρήση του εν λόγω ηλεκτρονικού μέσου για την επίδοση ή κοινοποίηση πράξεων κατά τη διάρκεια των οικείων δικαστικών διαδικασιών.

2. Ο παραλήπτης επιβεβαιώνει την παραλαβή των πράξεων με απόδειξη παραλαβής, στην οποία περιλαμβάνεται η ημερομηνία παραλαβής. Η ημερομηνία επίδοσης ή κοινοποίησης των πράξεων είναι η ημερομηνία που αναφέρεται στην απόδειξη παραλαβής. Ο ίδιος κανόνας ισχύει και στην περίπτωση που η επίδοση ή η κοινοποίηση πράξης την οποία ο παραλήπτης αρνήθηκε να παραλάβει, έχει θεραπευθεί σύμφωνα με το άρθρο 12 παράγραφος 5.

(*) Κανονισμός (ΕΕ) 2023/2844 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Δεκεμβρίου 2023, για την ψηφιοποίηση της δικαστικής συνεργασίας και της πρόσβασης στη δικαιοσύνη σε διασυνοριακές αστικές, εμπορικές και ποινικές υποθέσεις, και για την τροποποίηση ορισμένων πράξεων στον τομέα της δικαστικής συνεργασίας (ΕΕ L, 2023/2844, 27.12.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2844/oj>).».

- 4) Στο άρθρο 37, προστίθεται η ακόλουθη παράγραφος:

«3. Το άρθρο 19α εφαρμόζεται από την πρώτη ημέρα του μήνα που ακολουθεί την περίοδο των δύο ετών από την ημερομηνία έναρξης ισχύος των εκτελεστικών πράξεων που αναφέρονται στο άρθρο 10 παράγραφος 3 στοιχείο α) του κανονισμού (ΕΕ) 2023/2844.».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VIII

ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΕ ΠΟΙΝΙΚΕΣ ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ

Άρθρο 25

Τροποποιήσεις του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1805

Ο κανονισμός (ΕΕ) 2018/1805 τροποποιείται ως εξής:

- 1) Στο άρθρο 4, η παράγραφος 1 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«1. Η απόφαση δέσμευσης διαβιβάζεται μέσω πιστοποιητικού δέσμευσης. Η αρχή έκδοσης διαβιβάζει το πιστοποιητικό δέσμευσης που προβλέπεται στο άρθρο 6 απευθείας στην αρχή εκτέλεσης ή, κατά περίπτωση, στην κεντρική αρχή που αναφέρεται στο άρθρο 24 παράγραφος 2.».

- 2) Στο άρθρο 7, η παράγραφος 2 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«2. Η αρχή εκτέλεσης υποβάλλει στην αρχή έκδοσης έκθεση για την εκτέλεση της απόφασης δέσμευσης, στην οποία περιλαμβάνεται περιγραφή του δεσμευμένου περιουσιακού στοιχείου και παρέχεται, όπου είναι διαθέσιμη, εκτίμηση της αξίας του. Η εν λόγω έκθεση υποβάλλεται χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση μόλις η αρχή εκτέλεσης ενημερωθεί ότι η απόφαση δέσμευσης έχει εκτελεσθεί.».

- 3) Στο άρθρο 8, η παράγραφος 3 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«3. Οποιαδήποτε απόφαση μη αναγνώρισης ή μη εκτέλεσης της απόφασης δέσμευσης λαμβάνεται αμελλητί και κοινοποιείται αμέσως στην αρχή έκδοσης.».

- 4) Στο άρθρο 9, η παράγραφος 4 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:
- «4. Η αρχή εκτέλεσης κοινοποιεί αμελλητί στην αρχή έκδοσης την απόφαση σχετικά με την αναγνώριση και εκτέλεση της απόφασης δέσμευσης.».
- 5) Στο άρθρο 10, οι παράγραφοι 2 και 3 αντικαθίστανται από το ακόλουθο κείμενο:
- «2. Η αρχή εκτέλεσης ενημερώνει αμέσως την αρχή έκδοσης σχετικά με την αναβολή της εκτέλεσης της απόφασης δέσμευσης, εκθέτοντας τους λόγους της αναβολής αυτής και, ει δυνατόν, την αναμενόμενη διάρκεια της.
3. Μόλις παύσουν να υφίστανται οι λόγοι αναβολής, η αρχή εκτέλεσης λαμβάνει αμέσως τα απαραίτητα μέτρα για την εκτέλεση της απόφασης δέσμευσης και ενημερώνει σχετικά την αρχή έκδοσης.».
- 6) Στο άρθρο 12, η παράγραφος 2 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:
- «2. Η αρχή εκτέλεσης, λαμβάνοντας υπόψη τις περιστάσεις της υπόθεσης, μπορεί να υποβάλει αιτιολογημένη αίτηση στην αρχή έκδοσης για τον περιορισμό της περιόδου κατά την οποία παραμένει δεσμευμένο το περιουσιακό στοιχείο. Η αίτηση αυτή, συμπεριλαμβανομένων τυχόν σχετικών στοιχείων υποστήριξής της, διαβιβάζεται απευθείας στην αρχή έκδοσης. Κατά την εξέταση της εν λόγω αίτησης, η αρχή έκδοσης λαμβάνει υπόψη όλα τα σχετικά συμφέροντα, συμπεριλαμβανομένων εκείνων της αρχής εκτέλεσης. Η αρχή έκδοσης απαντά στην αίτηση το ταχύτερο δυνατόν. Εάν η αρχή έκδοσης δεν συμφωνήσει με τον περιορισμό, αναφέρει στην αρχή εκτέλεσης τους σχετικούς λόγους. Στην περίπτωση αυτή, το περιουσιακό στοιχείο παραμένει δεσμευμένο σύμφωνα με την παράγραφο 1. Εάν η αρχή έκδοσης δεν απαντήσει εντός έξι εβδομάδων από την παραλαβή της αίτησης, η αρχή εκτέλεσης παύει να δεσμεύεται από την απόφαση δέσμευσης.».
- 7) Στο άρθρο 14, η παράγραφος 1 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:
- «1. Η απόφαση δήμευσης διαβιβάζεται μέσω πιστοποιητικού δήμευσης. Η αρχή έκδοσης διαβιβάζει το πιστοποιητικό δήμευσης που προβλέπεται στο άρθρο 17 απευθείας στην αρχή εκτέλεσης ή, κατά περίπτωση, στην κεντρική αρχή που αναφέρεται στο άρθρο 24 παράγραφος 2.».
- 8) Στο άρθρο 16 παράγραφος 3, η εισαγωγική φράση αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:
- «Η αρχή έκδοσης ενημερώνει αμέσως την αρχή εκτέλεσης όταν:».
- 9) Στο άρθρο 18, η παράγραφος 6 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:
- «6. Μόλις ολοκληρωθεί η εκτέλεση της απόφασης δήμευσης, η αρχή εκτέλεσης ενημερώνει την αρχή έκδοσης σχετικά με τα αποτελέσματα της εκτέλεσης.».
- 10) Στο άρθρο 19, η παράγραφος 3 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:
- «3. Οποιαδήποτε απόφαση μη αναγνώρισης ή μη εκτέλεσης της απόφασης δήμευσης λαμβάνεται αμελλητί και κοινοποιείται αμέσως στην αρχή έκδοσης.».
- 11) Στο άρθρο 20, η παράγραφος 2 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:
- «2. Η αρχή εκτέλεσης κοινοποιεί αμελλητί στην αρχή έκδοσης την απόφαση σχετικά με την αναγνώριση και εκτέλεση της απόφασης δήμευσης.».
- 12) Στο άρθρο 21, οι παράγραφοι 3 και 4 αντικαθίστανται από το ακόλουθο κείμενο:
- «3. Η αρχή εκτέλεσης ενημερώνει αμελλητί την αρχή έκδοσης σχετικά με την αναβολή της εκτέλεσης της απόφασης δήμευσης, εκθέτοντας τους λόγους της αναβολής αυτής και, ει δυνατόν, την αναμενόμενη διάρκεια της.
4. Μόλις παύσουν να υφίστανται οι λόγοι αναβολής, η αρχή εκτέλεσης λαμβάνει αμελλητί τα απαραίτητα μέτρα για την εκτέλεση της απόφασης δήμευσης και ενημερώνει σχετικά την αρχή έκδοσης.».
- 13) Στο άρθρο 25:
- α) ο τίτλος αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:
- «Μέσα επικοινωνίας»
- β) η παράγραφος 1 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:
- «1. Με την εξαίρεση της επικοινωνίας δυνάμει του άρθρου 8 παράγραφοι 2 και 4, του άρθρου 9 παράγραφος 5, του άρθρου 19 παράγραφος 2, του άρθρου 20 παράγραφος 4 και του άρθρου 29 παράγραφος 3, η δυνάμει του παρόντος κανονισμού επίσημη επικοινωνία μεταξύ της αρχής έκδοσης και της αρχής εκτέλεσης πραγματοποιείται σύμφωνα με το άρθρο 3 του κανονισμού (ΕΕ) 2023/2844 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (*).

2. Στις περιπτώσεις που ένα κράτος μέλος έχει ορίσει κεντρική αρχή, η παράγραφος 1 εφαρμόζεται και στην επίσημη επικοινωνία με την κεντρική αρχή άλλου κράτους μέλους.
3. Όπου κρίνεται απαραίτητο, η αρχή έκδοσης και η αρχή εκτέλεσης διαβουλεύονται μεταξύ τους αμελλητί για να εξασφαλίσουν την αποτελεσματική εφαρμογή του παρόντος κανονισμού, χρησιμοποιώντας οποιοδήποτε πρόσφορο μέσο επικοινωνίας.

(*) Κανονισμός (ΕΕ) 2023/2844 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Δεκεμβρίου 2023, για την ψηφιοποίηση της δικαστικής συνεργασίας και της πρόσβασης στη δικαιοσύνη σε διασυνοριακές αστικές, εμπορικές και ποινικές υποθέσεις, και για την τροποποίηση ορισμένων πράξεων στον τομέα της δικαστικής συνεργασίας (ΕΕ L, 2023/2844, 27.12.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2844/oj>).».

14) Στο άρθρο 27, οι παράγραφοι 2 και 3 αντικαθίστανται από το ακόλουθο κείμενο:

- «2. Η αρχή έκδοσης ενημερώνει αμέσως την αρχή εκτέλεσης για την ανάκληση απόφασης δέσμευσης ή απόφασης δήμευσης, καθώς και για κάθε απόφαση ή μέτρο που συνεπάγεται την ανάκληση απόφασης δέσμευσης ή απόφασης δήμευσης.
3. Η αρχή εκτέλεσης περατώνει την εκτέλεση της απόφασης δέσμευσης ή της απόφασης δήμευσης, στο μέτρο που η εκτέλεση δεν έχει ακόμη ολοκληρωθεί, μόλις ενημερωθεί από την αρχή έκδοσης σύμφωνα με την παράγραφο 2. Η αρχή εκτέλεσης αποστέλλει στο κράτος έκδοσης επιβεβαίωση της περάτωσης χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση.».

15) Στο άρθρο 31 παράγραφος 2, το τρίτο εδάφιο αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Οι διαβουλεύσεις ή, τουλάχιστον, τα αποτελέσματά τους καταγράφονται.».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IX

ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 26

Έναρξη ισχύος και εφαρμογή

1. Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.
2. Εφαρμόζεται από την 1η Μαΐου 2025.
3. Ωστόσο, τα άρθρα 3 και 4 εφαρμόζονται από την πρώτη ημέρα του μήνα που έπεται της περιόδου των δύο ετών από την ημερομηνία έναρξης ισχύος των οικείων εκτελεστικών πράξεων, που αναφέρονται στο άρθρο 10 παράγραφος 3, για τη θέσπιση του αποκεντρωμένου συστήματος ΤΠ για καθεμία από τις νομικές πράξεις που απαριθμούνται στα παραρτήματα I και II.
4. Τα άρθρα 3 και 4 εφαρμόζονται στις διαδικασίες που κινούνται από την ημέρα που αναφέρεται στην παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα στα κράτη μέλη σύμφωνα με τις Συνθήκες.

Στρασβούργο, 13 Δεκεμβρίου 2023.

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Η Πρόεδρος
R. METSOLA

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος
P. NAVARRO RÍOS

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ I

Νομικές πράξεις στον τομέα της δικαστικής συνεργασίας σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις

- 1) Οδηγία 2003/8/EK του Συμβουλίου, της 27ης Ιανουαρίου 2003, για βελτίωση της πρόσβασης στη δικαιοσύνη επί διασυνοριακών διαφορών μέσω της θέσπισης στοιχειωδών κοινών κανόνων σχετικά με το ευεργέτημα πενίας στις διαφορές αυτές.
- 2) Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 805/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Απριλίου 2004, για τη θέσπιση ευρωπαϊκού εκτελεστού τίτλου για μη αμφισβητούμενες αξιώσεις.
- 3) Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1896/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 2006, για τη θέσπιση διαδικασίας ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής.
- 4) Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 861/2007 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Ιουλίου 2007, για τη θέσπιση ευρωπαϊκής διαδικασίας μικροδιαφορών.
- 5) Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 4/2009 του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 2008, για τη διεθνή δικαιοδοσία, το εφαρμοστέο δίκαιο, την αναγνώριση και εκτέλεση αποφάσεων και τη συνεργασία σε θέματα υποχρεώσεων διατροφής.
- 6) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 650/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 4ης Ιουλίου 2012, σχετικά με τη διεθνή δικαιοδοσία, το εφαρμοστέο δίκαιο, την αναγνώριση και εκτέλεση αποφάσεων, την αποδοχή και εκτέλεση δημόσιων εγγράφων στον τομέα της κληρονομικής διαδοχής και την καθιέρωση ευρωπαϊκού κληρονομητηρίου.
- 7) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1215/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 2012, για τη διεθνή δικαιοδοσία, την αναγνώριση και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις (αναδιατύπωση).
- 8) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 606/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Ιουνίου 2013, για την αμοιβαία αναγνώριση μέτρων προστασίας σε αστικές υποθέσεις.
- 9) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 655/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαΐου 2014, περί της διαδικασίας ευρωπαϊκής διαταγής δέσμευσης λογαριασμού προς διευκόλυνση της διασυνοριακής είσπραξης οφειλών σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις.
- 10) Κανονισμός (ΕΕ) 2015/848 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Μαΐου 2015, περί των διαδικασιών αφερεγγυότητας.
- 11) Κανονισμός (ΕΕ) 2016/1103 του Συμβουλίου, της 24ης Ιουνίου 2016, για τη θέσπιση ενισχυμένης συνεργασίας στον τομέα της διεθνούς δικαιοδοσίας, του εφαρμοστέου δικαίου και της αναγνώρισης και εκτέλεσης αποφάσεων σε ζητήματα περιουσιακών σχέσεων των συζύγων.
- 12) Κανονισμός (ΕΕ) 2016/1104 του Συμβουλίου, της 24ης Ιουνίου 2016, για τη θέσπιση ενισχυμένης συνεργασίας στον τομέα της διεθνούς δικαιοδοσίας, του εφαρμοστέου δικαίου και της αναγνώρισης και εκτέλεσης αποφάσεων σε ζητήματα περιουσιακών σχέσεων των καταχωρισμένων συντρόφων.
- 13) Κανονισμός (ΕΕ) 2019/1111 του Συμβουλίου, της 25ης Ιουνίου 2019, για τη διεθνή δικαιοδοσία, την αναγνώριση και την εκτέλεση αποφάσεων σε γαμικές διαφορές και διαφορές γονικής μέριμνας, και για τη διεθνή απαγωγή παιδιών.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

Νομικές πράξεις στον τομέα της δικαστικής συνεργασίας σε ποινικές υποθέσεις

- 1) Απόφαση-πλαίσιο 2002/584/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 2002, για το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης και τις διαδικασίες παράδοσης μεταξύ των κρατών μελών.
- 2) Απόφαση-πλαίσιο 2003/577/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 22ας Ιουλίου 2003, σχετικά με την εκτέλεση των αποφάσεων δέσμευσης περιουσιακών ή αποδεικτικών στοιχείων στην Ευρωπαϊκή Ένωση ⁽¹⁾.
- 3) Απόφαση-πλαίσιο 2005/214/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 24ης Φεβρουαρίου 2005, σχετικά με την εφαρμογή της αρχής της αμοιβαίας αναγνώρισης επί χρηματικών ποινών.
- 4) Απόφαση-πλαίσιο 2006/783/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 6ης Οκτωβρίου 2006, σχετικά με την εφαρμογή της αρχής της αμοιβαίας αναγνώρισης στις αποφάσεις δήμευσης.
- 5) Απόφαση-πλαίσιο 2008/909/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 27ης Νοεμβρίου 2008, σχετικά με την εφαρμογή της αρχής της αμοιβαίας αναγνώρισης σε ποινικές αποφάσεις οι οποίες επιβάλλουν ποινές στερητικές της ελευθερίας ή μέτρα στερητικά της ελευθερίας, για το σκοπό της εκτέλεσής τους στην Ευρωπαϊκή Ένωση.
- 6) Απόφαση-πλαίσιο 2008/947/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 27ης Νοεμβρίου 2008, σχετικά με την εφαρμογή της αρχής της αναγνώρισης δικαστικών αποφάσεων και αποφάσεων αναστολής εκτέλεσης της ποινής ή απόλυσης υπό όρους με σκοπό την πομπεία των μέτρων αναστολής και των εναλλακτικών κυρώσεων.
- 7) Απόφαση-πλαίσιο 2009/829/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 2009, σχετικά με την εφαρμογή, μεταξύ των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της αρχής της αμοιβαίας αναγνώρισης στις αποφάσεις περί μέτρων επιτήρησης εναλλακτικά προς την προσωρινή κράτηση.
- 8) Απόφαση-πλαίσιο 2009/948/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 30ής Νοεμβρίου 2009, για την πρόληψη και τον διακανονισμό συγκρούσεων δικαιοδοσίας σε ποινικές υποθέσεις ⁽²⁾.
- 9) Οδηγία 2011/99/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Δεκεμβρίου 2011, περί της ευρωπαϊκής εντολής προστασίας.
- 10) Οδηγία 2014/41/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 3ης Απριλίου 2014, περί της ευρωπαϊκής εντολής έρευνας σε ποινικές υποθέσεις.
- 11) Κανονισμός (ΕΕ) 2018/1805 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Νοεμβρίου 2018, σχετικά με την αμοιβαία αναγνώριση των αποφάσεων δέσμευσης και δήμευσης.

⁽¹⁾ ΕΕ L 196 της 2.8.2003, σ. 45.

⁽²⁾ ΕΕ L 328 της 15.12.2009, σ. 42.